په لسګونو کونړیانو د داعش ډلې او طالبانو پر ضد لاریون کړی

د کونړ په مانوګي ولسوالۍ کې لسګونه کسانو د داعش ډلې او وسله والو طالبانو خلاف لاریون وکړ. لاریون کوونکو له دولتي چارواکو وغوښتل، چې باید په چټه توګه کې دوی ته کړکیچ او ناامنۍ پای ته ورسوي. دوی له حکومته هم وغوښتل چې که داعش او وسله وال جګړه نه بندوي، نو باید دوی یې د خپلو لپاره پوځي عملیات پیل کړي. خو له څه مودې راهیسې کوره شوي کورنۍ بیرته خپلو کورونو ته ستنې شي. د لاریون مشر پاچا ولي: «له څه مودې راهیسې زرګونه کورنۍ له خپلو سیمو راوتلې او په سختو حالاتو کې ژوند کوي. «په څه توګه کې د وسله والو طالبانو او د داعش ترمنځ جګړو، د نورو سیمو او سیمه ییزو اندېښنې کړي چې که د جګړو او د وسله والو مخالفینو مخنه ونه نیول شي، نو د دوی ولسوالیو او کورونو ته به هم دغه جګړه راورسېږي. په کونړ کې د ۲۰۱ سېلاب قول اردو د دوهمې پلې لوا قوماندان وویل، چې د داعش خلاف یې عملیات پیل کړي او تر هغه به دغه عملیات دوام وکړي، څو سیمه له وسله والو مخالفینو پاکه کړي. ده وړاندې وویل: د ملکي تلفاتو د مخنیوي لپاره زموږ عملیات ډېر چټک نه دي، که ولس یو طرف ته شي، څو داعش سره موږ جنګ پیل کړو او دغه شومه پدیده له منځه یوسو. «د کونړ دولتي مسوولین وایي: بې کوره شوي یو شمیر کورنیو سره د سرې میاشتې، طبیعي پېښو سره د مبارزې ریاست، د کلیو پراختیا او بیارغونې او کډوالو ریاست له خوا یوه اندازه مرسته شوې.

Ketabton.com

...لمي خلیلزاد سره د سولې په اړه خبرو ته دوام ورکوي

...شمېر سیاسي او جهادي شخصیتونو هم حضور درلود، د سولې د روانو هڅو په اړه بحث وشو
...اسي شخصیتونو په دې اړه لیدلورې، نظریات او اندېښنې شریکې کړې

...ـت
...ي د
... له
...یکا

سره وکتل په دې کتنه کې چې د هېواد یو شمېر سیاسي او جهادي شخصیتونو هم حضور درلود، د افغانستان د سولې د روانو هڅو په

سولې پروسې په اړه خپل لیدلورې، نظریات او اندېښنې شریکې کړې او پر راتلونکو اقداماتو یې مفصل بحثونه وکړل. په پام کې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرمقاله

افغانان د خپل ځان پر زیان پر سوله «معامله» نه مني!

په افغانستان کې سوله اوس پر ملي بحث بدله شوې ده، ځکه سوله، ستره اسلامي او هیوادني غوښتنه ده ، له همدې امله افغان ملت په یو غږ سوله غواړي او په دې کې هیڅ ډاسې معامله نه مني، چې ملي ګټې او وروستۍ لاسته راوړنې تر پښو لاندې کړي او یا دا چې په سختۍ د را منځته شوي نظام د چپه کېدا سبب شي. له نیکه مرغه اوس افغان حکومت سره ملت په دې کې یوه خوله دي او په ملي یووالي د باعزته او اصلي سولې غوښتنه کوي. افغان حکومت په کور دننه د ملت د سیاسیونو، مدني ټولنې او د استازیو نظرونه تر لاسه کړي او د سولې لپاره ملي اجماع رامنځته شوې ده. له امریکا متحدو ایالتونو سره هم د سولې پر سر افغان حکومت ورسره هوکړې ته رسېدلی دی، ولسمشر محمد اشرف غني خپله دا مسئله څاري او د سپینې ماڼۍ په دې خوښه راغلی، چې په افغانستان کې یې ۱۰ کلنه جګړه ختمه او د دې لپاره سیاسي حل لاره لوره شي. افغان حکومت او ولس ته د سولې ارزښت ډېر لوړ دی، هر افغان تر هر څه مخکې لومړی د سولې ارمان لري، له همدې امله د سولې لپاره هڅې مهم او بوخلیک ټاکونکي پړاو ته رسېدلې دي، له دې وړاندې افغان ملت او په ځانګړې توګه حکومت د سولې لپاره د خبرو له څرنګوالي او په دې اړه د امریکا د استازي او طالبانو ترمنځ له پرېکړو بې خبره ساتل شوي وو، ځکه په دې کې تر کاسې لاندې نیم کاسه وه، خو ملت له دې ستري دوکې په وخت خبر شو او تصمیم یې ونیو، چې نور د بل د ګټو ښکار نه شي او یو ځل بیا یې خدای مه کړه دا معامله پر شاتګ نه اړ نه باسي، ځکه ملت نور په هیڅ توګه پر شاتګ نه مني او د پر شا تګ پلونه یې ټول پر ځان پسې نړولي دي. اوس افغان حکومت د ملت په استازولۍ له امریکا سره د باعزته سولې لپاره وروستۍ پرېکړې ته رسېدلی دی. د سولې لپاره د امریکا متحدو ایالتونو ځانګړي استازي ته هم ملت او هم حکومت خپل پیغام او اندېښنې وړاندې کړې او د امریکا حکومت هم د افغانانو ملي غوښتنې ته د درناوي سرټیټ کړی دی. خلیلزاد له څو ورځو را هیسې په دې اړه له بېلابېلو لوریو سره ګوري، پرون هم هغه ولسمشر غني ارګ ته یو ځل بیا ورغوښتی و او د یو شمیر جهادي او سیاسي مشرانو په حضور کې یې د سولې ملي غوښتنې ورته بیان کړې او له طالبانو سره یې د سولې لپاره د تېرو خبرو په اړه چې پټې ساتل کېدې، خپلې اندېښنې ښکاره کړې. دوی پرېکړه وکړه، چې په دې اړه به بیا هم سره وینې. په ورته وخت کې د ناټو د غړیو هیوادونو استازي د دغه تړون د سرمنشي په شمول په سپینه ماڼۍ کې په دې اړه دېره شوي دي، د ناټو سرمنشي ینس ستولټنبرګ له ولسمشر ډونالډ ټرمپ سره کتلي او دواړه لوري د افغانانو د ملي غوښتنو په پام کې نیولو سره د سولې لپاره پر سیاسي حل لارې خوښ دي. د ناټو غونډه د ینس ستولټنبرګ په مشرۍ په سپینه ماڼۍ کې پرون جوړه او نن به هم دوام وکړي، په دې غونډه کې د نورو مسئلو تر څنګ د افغان سولې د بهیر پر پرمختګ هم بحث وشو. ناټو او امریکا د افغانانو د ملي غوښتنې پر بنسټ د باعزته سولې هرکلی او ننګه وکړه. افغان حکومت او ملت دواړه د امریکا او ناټو د نه ښت د زړه له تله مننوال دي او هیله لري، چې دا لوري د سولې له مخې وروستي خنډونه هم په ستر قوت سره لرې کړي او پر هغو هیوادونو او لوریو په ټول وس فشارونه راوړي، چې دا خنډونه را ولاړوي او د سولې ښکاره یا پټ مخالفت کوي.

علامه سیدجمال الدین افغان د ختیځ نړۍ ځلانده ستوری او د افغانستان ستر ملي او تاریخي شخصیت دی

شاولي قرار

دستر عالم، نابغه، فیلسوف او نړیوال شخصیت علامه سیدجمال الدین افغان فرهنګي، علمي او ادبي چوپړونه او خدمتونه د یادولو وړ دي چې اوس ټول افغانان پرې ویاړي او د دغه افغان ستر شخصیت خدمتونه په زیات درنښت سره یادوي. عربي پوه، محمدپاشا المخزومي د خاطرات جمال الدین افغان په نامه په خپل اثر کې دغه راز په بغداد کې عالم عبدالمحسن قصاب او همدارنګه په ډیلي کې تاریخ پوه سیدمبارزالدین رفعت قاضي محمدعبدالغفار، مصري عالم مصطفی عبدالرزاق، روسي عالم پلیخانوف، تاجکي عالم حق نظروف او هم د افغانستان لویو لیکوالانو عبدالحی حبیبي، محمودعثمان صدقي، مولانا محمدامین ګیاني، سیدقاسم رښتیا، ګل پاچاه الفت، خادم دکتور طبیبي، روهي، مولانا حبیب الرحمن مهدي قریشي،

دکتور سعیدافغاني او هم ایراني لیکوال او علمي شخصیت ایرج افشار ایراني لیکلي چې سیدجمال الدین افغان د کونړ ولایت اسعدآباد نه صفدرګړ څخه دی. دغه راز په خپله سیدجمال الدین افغان هم په خپله لیکلي چې «من سکنه کابل من اهالی الافغان السید جمال الدین من سادات کنړ» میاشم سیدجمال الدین افغان په هیواد او بهر کې یو شمېر فرهنګي، عرفاني، ادبي او علمي آثار او لیکني کړې، چې په بېلا بېلو هیوادونو کې چاپ او خپرې شوي دي. د سیدجمال الدین افغان له دغو لیکنو څخه د العروه الوثقی په نامه د سیدجمال الدین افغان دغه علمي او ادبي آثارو څخه ګڼل کېږي، چې دریاتو لوستونکو او مینه والو پام یې ځانته راړولی دی او لوستلو ته یې هڅوي. د العروه الوثقی لاانفصام لها په نامه دده لیکني په ۱۹۱۰ م کال کې د سرمحرر الشیخ محمدعبده په هڅه په پاریس او قاهره کې په لومړي جریده کې چاپېدلې چې د سیدجمال الدین افغان له خوا د اروپا، آسیا او افریقا دوېښونو لپاره خپرېده. ددې جریدې ۱۸ ګڼې په پاریس کې خپرې شوې او بیا د فرانسې له خوا لومړي جریده بنده شوه، خو د یادې جریدې ټولې مقالې په ۱۹۳۳ م کال کې په بیروت کې د یوې مجموعې په توګه چاپ شوې دي. بیا دغه مجموعه د مولانا عبیدالله صافي او سمدر غوریاني له خوا په پښتو او دري ژبو په کابل کې هم چاپ شوې ده. دغه راز د تتمه البیان في التاریخ الافغان د سیدجمال الدین افغان بل علمي او ادبي اثر په عربي ژبه په ۱۳۱۸ هجري قمري (۱۹۰۱م) کال کې په قاهره کې چاپ شو، بیا همدغه اثر په ۱۳۱۸ شمسي کال په پښتو او دري ژبو د مولانا محمدامین خوګیاني له خوا ژباړل شو او وروسته چاپ ته ورکړل شو، چې وروسته بیا څو ځلې نور هم چاپ شوی دی. دغه ډول د سیدجمال الدین افغان علمي او ادبي لیکنې په انګریزي او عربي ژبو د ضیاالخافقین په نامه جریده کې هم

د ختیځ ستوري علامه سید جمال الدین افغان

په ۱۹۳۸ م کال په لندن کې خپرې شوې چې ټوله محتوا د انګریزانو د سیاست په اړه وه او هم هغه مهال د یادې جریدې په ۱/۲/۳ ګڼو کې د ایران سیاست عدل شوی دی. دغه راز دده علمي او ادبي لیکني په اردو ژبه په کلکتې او حیدرآباد کې هم په ۱۸۶۵ م او په ۱۸۸۳ م کال کې په اردو او فارسي ژبو خپرې شوې دي همدا ډول په ترکي ژبه په ۱۸۷۰ م کال او په ۱۸۹۲ م کال په استانبول کې هم مقالې خپرې شوې او په دې توګه یې په نړیواله او سیمه ییزه کچه سیدجمال الدین افغان ادبي، سیاسي، اجتماعي او فرهنګي شخصیت ځلولی دی. د افغانستان دغه ستر علمي، فرهنګي ادبي شخصیت د ګران هیواد په خاصه توګه د لوی ننګرهار او کونړ ولایت، ملکي ډېول افغانستان د خلکو لپاره ستر ویاړ ګڼل کېږي او ټول به افغانان د دغه ستر او نابغه شخصیت علمي، فرهنګي او ادبي خدمتونه په ډېر ویاړ سره یادوي. د افغانستان د مشهور دیني، روحاني، علمي او ملي شخصیت په توګه علامه سید جمال الدین د سید صفدر خان زوی او په خپله پښتون افغان دی. چې له نن څخه ۱۱۰ کاله پخوا یې په جلاوطنۍ کې له دې نړۍ څخه سترګې پټې کړې دي. علامه سید جمال الدین افغان د ۱۲۵۴ هجري کال د لیندۍ (قوس) په میاشت کې د افغانستان د کونړونو ولایت په اسعد آباد کې په یوه روحاني کورنۍ کې وزیږید. د سید جمال الدین پلار امیر دوست محمد خان د دربار د مخورو او ملګو کسانو له جملې څخه و. د سیدجمال الدین نسب د حضرت سید علي ترمذي څخه، چې په پیر بابا مشهور دی او بیا د حضرت علي کرم الله وجهه د زوی حضرت حسین (رض) ته رسېږي. په کوچنوالي کې که، چې په سید جمال الدین کې د نبوغ علامې راښکاره شوې، پلار یې هغه د دوی کلي ته نژدې د حضرتانو دیني مدرسې ته، چې د کامې د (شېرګړ) په سیمه کې واقع وه، ولېږه څه موده هلته د دیني علومو په زده کړه بوخت شو او وروسته د خپل پلار په ملتیا پلازمېنې کابل ته راوړل شو دلته سیدجمال الدین د وخت له مشهورو افغاني عالمانو څخه د اسلامي علومو په څنګ کې د طب منطق، فلسفي او حکمي مسائلو زده کړه هم وکړه. سیدجمال الدین د علومو په برخه کې تر دې حده ورسېده، چې ډېرو اړوندو استاذانو سید ته له تدریس ورکولو څخه عاجز و. سید جمال الدین په ځلمیتوب کې هندوستان ته ولاړ او دیني او عصري علوم یې نور هم تعقیب او زده کړل ورپسې حجاز ته ولاړ او یو کال په عربي نړۍ کې وګرځېد. په کال ۱۲۷۳ هجري کې مکې معظمې ته ولاړ او په حج د بیت الله شریف مشرف شو او بیا بېرته خپل پلرنۍ ټاټوبي افغانستان ته راغی. له دې سفرونو څخه لومړي ته یو فکر پیدا شو، چې څنګه وکولای شي، چې خپل هیواد او نور اسلامي هیوادونه د انګریزي استعمار پر ضد راپیدار کړي او د ژغورلو لارې چارې یې کومې دي. هماغه وو، چې خپلې عملي هڅې یې په دې لاره کې پیل کړې دا وخت د امیر دوست محمد خان زوی امیر محمد اعظم خان د افغانستان پاچا او سیدجمال الدین د سلاکار دنده پر غاړه وکړه ورپسې کله، چې امیر شیر علي خان د دوهم ځل لپاره پاچا شو، سید جمال الدین یې له اعظم خان سره د تړاو په تور د انګریزانو په اشاره او لمسون له هیواده وتلو ته اړ کړ کله چې سیدجمال الدین، هیواد پرېښوده د خپل افغانستان د پرمختګ او سوکالۍ په اړه یې ټول وړاندیزونه او پلانونه امیر شیر علي خان ته وروسپارل او له امیر سره یې خدای په اماني وکړه سیدجمال الدین لومړی هند ته ولاړ هلته یې د (رد علی الدهریین یا نیچوریزم) په نامه خپرنیز اثر ولیکه چې طبیعت ته د رجوع د مسئلې په اړه و، چې په هغه وخت کې خلک له خدای پرستۍ څخه کفر ته تلل سیدجمال الدین زیار ووېست، چې د هند د مسلمانانو او هندوانو تر منځ نفاق ته د پای ټکی ورکړي او د هندي متجدد سید احمد خان سره یې یو ځای د خرافاتو پر ضد تبلیغ کاوه د برتانوي هند حکومت سیدجمال الدین کلکتې ته راوغوښت او په ۱۲۶۲ هجري کال کې یې برتانیې ته تبعید کړ لومړي هم غوښتل، چې حیله ماړه د استعمار په زړه لندن کې پر مخ بوزي په لندن کې انګریزي دولتي مقاماتو غوښتل سیدجمال الدین ته د سوډان د بادشاهۍ د مقام په ورسپارلو دی قانع او غلی کړي، خو لومړي انګریزانو ته د دې وړاندیز په ځواب کې وویل «ستاسو دغه وړاندیز مانه دلالت ستاسو د پاګل توب په سیاسي چارو کې کوي آیا سوډان ستاسو مال دی، چې بادشاهي یې مانه راکوي؟ سوډان د سوډانیانو حق دی که تاسو سوله خوښوونکي یاست نو تاسو ته لازمه ده، چې د آیرلنډ ستونزې ته ورودانګئ، چې له هره پلوه تاسو ته نژدې دی.» انګریزي دولت پرېکړه وکړه دا وار

سیدجمال الدین هیواد ته وشړي فرانسویان، چې هغه هم د انګریزانو سخت رقیبان وو. د سیدجمال الدین شخصیت ته متوجه شول او هغه ته یې په فرانسه کې د هستوګنې او سیاسي فعالیت اجازه ورکړه. لومړي هلته خپلې مقالې د روس او انګریز د استعماري سیاستونو په اړه لیکل شروع کړې د وخت د مصر او ترکیې پر حکومتونو یې کلکې نیوکې کولې په دغه وخت کې د سیدجمال الدین یو بل همکار، چې محمد عبده نومېده، هم پاریس ته راغی دوی دواړو په ۱۲۶۳ هجري کال کې د (عروه الوثقی) د ورځپاڼې لومړۍ ګڼه په عربي او فرانسوي ژبو نشر ته وسپارله، چې په ډېرو هیوادونو کې د سیاستوالو د پام وړ وګرځېده دا نشریه به فرانسه کې لاس په لاس د خلکو په منځ کې د لوستلو لپاره وګرځېدله لومړي ورځپاڼه د انګلستان له نشر وروسته په کال ۱۸۸۳ زېږدیز کې مصادره شوله وروسته دا جریده د سیدجمال الدین د شاګردانو په همت د یوه کتاب په بڼه چاپ شوله د سیدجمال الدین ارزښتناکو کارونو څخه یو هم د ده علمي مناظره د یوه فرانسوي فیلسوف (ارنست رنان) سره د سوربون په پوهنتون کې د دین او فلسفې په باره کې وه. سید به ویل: «دینونه، چې په هر نوم وي یو بل ته ورته دي د فلسفې او دین تر منځ هیڅ ډول بخلاینه نشته، ځکه دین انسان ته وزرده کوي، چې عقیده ولري، لیکن فلسفه انسان له دین څخه راګرزوي.» سید په ۱۸۸۶ زېږدیز کال کې بېرته لندن ته ولاړ او هلته یې د ایران پاچا قاجار له رسمي استازو سره مرکې وکړې او وروسته له هغې یې ایران ته د ورتګ بلنه ورکړه سید په ۱۸۸۸ زېږدیز کال کې تهران ته ورسېد. د سید په لومړنیو مرکو کې، چې د ایران له پاچا سره یې لرلې، د ایران عالمان د همه پر تفکر راټول کړل په دې مرکو کې سید په سپینو خبرو د ایران دولتي مقامات په خان خاني تورن کړل او له ټولو ایراني روڼ اندو او منورینو څخه یې وغوښتل، چې په یوه عمومي نهضت کې د انګریز د استعماري پروګرامونو پر ضد ملي پاڅون وکړي همدا راز کوم وخت، چې سید قاجار په حرم سرای کې ډېرې بې نکاح ښځې ولیدلې، حرم یې مردود وباله دغه ایراني پاچا له سید څخه د بېلتون لار خپله کړه او په یوه پلمه یې سید آذربایجان ته ولېږه کله، چې د روس دولتي مقامات باکو ته د سید په راتګ خبر شول د هغه هرکلی یې وکړ او له دې، چې د افغان پاچا محمد اعظم خان وزیر پاتې شوی و، هغه ته سیاسي پناه ورکړه سیدجمال الدین د روس له قیصر سره د نړیوال سیاست په باب اوږدې خبرې تر سره کړې او په ورځپاڼو کې یې د انګریز د

استعماري سیاست، په ایران کې اداري فساد او د روس د استعماري کړنلارې، په افغانستان، ایران او هند کې تودو اوبو ته د رسېدو په باره کې یې مقالې او یادداښتونه ولیکل او حیله یې کړل سید د سنټ پترزبورګ په ښار کې د (معنی او مېتافیزم بر لاسی پر ماتریالیزم باندې) په باره کې منطقي بحثونه تر سره کړل روسي ژبه یې یوازې په یوه اوونۍ کې په هغه کچه زده کړه، چې په بحثونو کې یې نور ژباړونکي ته حاجت نه درلود. (۱) سید جمال الدین د روس قیصر قانع کړ، چې هغه ۵۰ میلیونه روس مېشته مسلمانانو ته قرآن کریم او نور دیني کتابونه چاپ کړي. سید په پیټربورګ کې د مېشتو قرغزي، ایراني او قفقازي ځوانانو پر روزنې پیل وکړ، لیکن د روس دولت ډېر ژر سید له روسیې وشاړه سید د آلمان مونش ته ولاړ او په ۱۲۶۸ ل کال کې اطریش ته مهاجر شو او په ۱۲۷۰ ل کال کې بېرته لندن ته ولاړ په لندن کې یې د یوه مشهور هندي لیکوال ملکم خان، سره په ګډه د ضیا الخافقین، په نامه په عربي ژبه د یوې ورځپاڼې په خپرولو پیل وکړ، خو د دې نشریې مطالبو د انګریز ګټې په ایران کې په خطر کې اچولې انګریزانو دا ورځپاڼه د ۱۸۹۲ ز کال د مارچ په میاشت کې بنده کړه ورپسې په ۱۸۹۲ ز کال کې د عثماني ترکیې پاچا سلطان عبدالحمید، سید ترکیې ته وروباله استانبول ته په رسېدو یو ځګوږې افسر، چې دده له هرکلي کوونکو څخه و، له سیدجمال الدین نه وپوښتل ستاسو اثاثیه یا سامان او لوازم مو چېرته دي؟ سیدجمال الدین ورته وویل د کالیو او کتابونو له صندوق څخه پرته نور څه نه لرم افسر خواهش وکړ د هغو ځای راوښایاست! سید خپل لاس خپل ټټر ته ونیو او وې ویل، ۱۵ زما د کتابونو صندوق دی او بیا یې اشاره خپلو اغوستو جامو ته وکړه او وې ویل، ۳ مخ

زلمی خلیلزاد لارې ته سم کړای شو

عبدالقیوم عاجز

په ریښتیني ډول سره د افغان سولې قیمت هر افغان ته تر ټولو او ګوهرو لوړ دی، خو دا چې د هغو په نوم لوبې روانې دي او تراوسه یې هیڅ امتیاز او له ګټې، ځکه افغانستان له دې برخمن شوی، نو دا بیا بېرته انتهیتمونکي ده. د سیمې هیوادونو نه د افغان سولې لپاره د امریکا د لوبغاړي دي که ده هرڅه وویل دا سم نه دي، که ده یو څه وکړل نو هغه به ومنل شي چې تر یوه حده بشپړ دي. د افغانستان د ملي امنیت سلاکار حمدالله محب وویل چې خلیلزاد لوبه لوبوي رښتیني نه دی چې په

ځانګړي استازي خلیل زاد د سفرونو او مصروفیتونو په هکله که وویل شي، نو باید اوس د نړیوالې جګړې په کچه تړون او هوکړې شوي وای، خو ولې تراوسه د خلیل زاد او طالبانو د خبرو امیزې او څرک نه لګېږي؟ نه دي نه دا جوته شوه چې خلیل زاد د دې ېړی څخه پل لوړ ته کړه کړې وه، خو داچې څنګه سمې نه راڅخه دې خبرې نه راځي. خلیل زاد یوازې اسیا خصوصاً منځنۍ اسیا ته را ټیل شوی وړاندې یې د امریکا ته ولسمشر ډونالډ ټرمپ څخه غوښتې، تر بهرنیو چارو وزارت او پنټاګون په پوره سختۍ غبرګونونه ونیول شول چې دا هم په خپل ذات کې د پوښتنې وړ موضوع ده. امریکا غواړي محب اوس هم منزوي کړي، خو ګڼه یې چې د افغان ولس ازادي او ملاتړ نه وکړل، نو سر یې خلاص شو او د موقت دولت ته چلېدوړي لاس په سر شو، ځکه نن خلیل زاد د ټاکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتون ژغورنې غورځنګ په څه ډول او ولې رامنځته شو؟

سيف الله خان مندوخېل

د ۲۰۱۸ کال د جنورۍ په ۳ يمه نېټه په فېسبوک پاڼو کې يو په بل پسې معلومات خپرېدل چې د نقيب الله مسيد (مسعود) په نامه يو ځوان له خپلو دوو نورو ملګرو سره د کراچۍ له چيپل ګارډن سهراب ګوټ څخه پوليسو له خان سره وړي دي. حال دا چې په کراچۍ ښار کې دا خبرې عامې وې خلکو فکر کاوه، چې پوليس تل په دې ډول عام خلک په ساده جامو کې پورته کوي

ره په دې پوه وم چې پوليس په څه ډول خلک وړي او په قانوني ډول د عدالت له پلې کېدو پرته يې له خانه سره

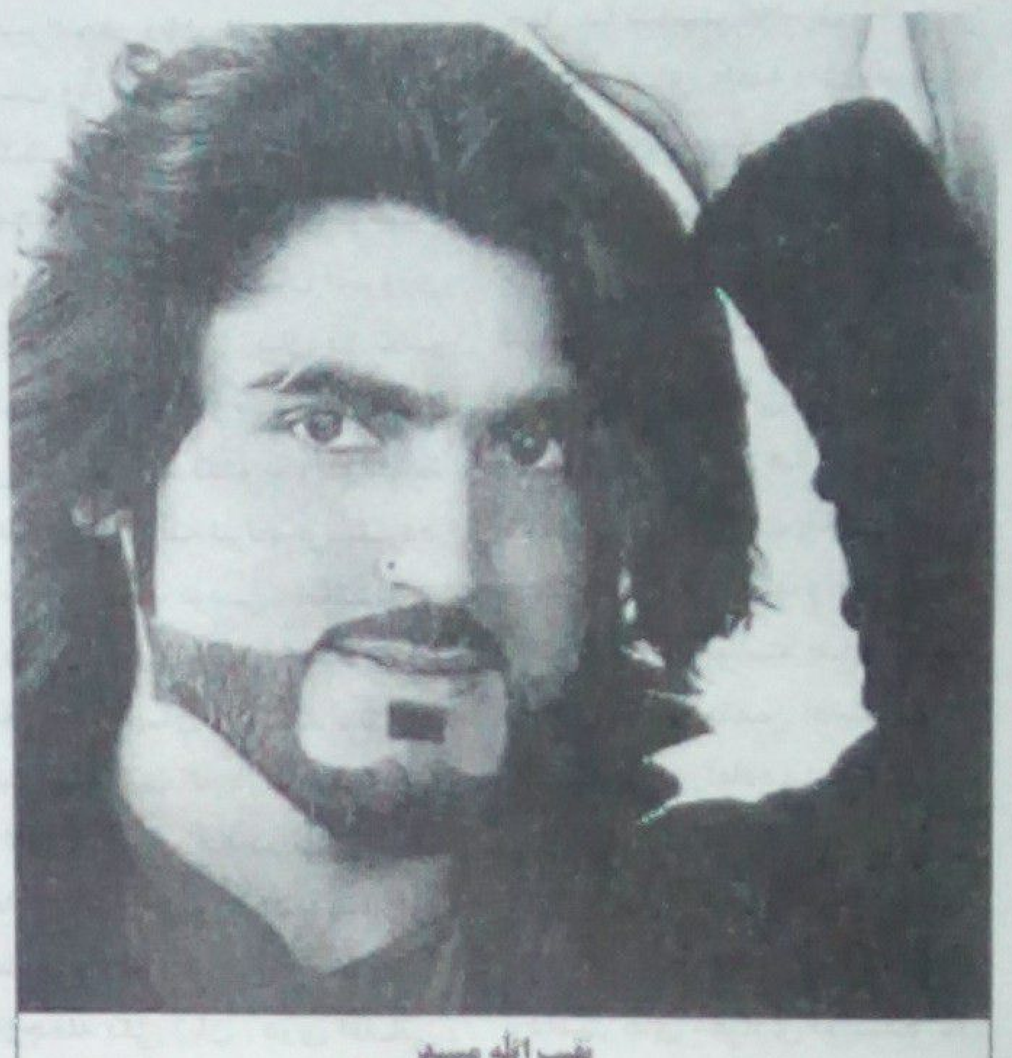
نقيب الله مسيد

ساتي، يا ئې ډېرې پيسې غواړي، که چا يې وس نه درلود، نو بيا هغه د ترهګر نور لګول کېږي او په Fake Encounter کې يې وژني

نقيب الله مسيد

په حقيقت کې پرېشانۍ به مخه کړې وم، همداسې وخت تېرېده، چې د جنورۍ په ۱۶مه نېټه انګازه خپره شوه، چې نقيب الله يې وژلی دی، د شپې ۲۰۰ بجې مې خپلې فيس بوک پاڼه وکتله چې ګهيځ افغان «په ژوب مندوخېل کې زموږ هم فکره ملګری» په يو پوست کې د نقيب مسيد د مړي د يو انځور او ورسره يوه لنډه قيصه خپره کړې وه، چې په همدې پوست کې يې زه او هاشم خان مندوخېل هم خان ته ور غوښتي وو، انديښنه مې نوره سېوا شوه، سهار چې راپاڅېدم، عالم زېب مسعود وېډيو جوړه کړې وه، او ليکلي يې و، چې د نقيب شهيد مړی په کراچۍ جهيا سرد خانه Cool centre صدر کې ايښودل شوی دی او د نقيب الله شهيد کورنۍ ته خپل مړی نه ورکول کېږي خلک وايي چې پوليسو سخت هدايات کړي دي، چې دا يو ترهګر دی. دا به په ايدهي قبرستان د لاوارثو په هديره کې ښخوي، د جنورۍ ۱۷مه نېټه وه

د ورځې پر يوه بجه د هاشم خان مندوخېل پوستونه خپل شول چې د نقيب الله شهيد د کورنۍ د موبايل شمېرې او معلومات يې غوښتي وو، له دوه ساعته کوښښونو وروسته هاشم خان مندوخېل په پښتون ولس خصوصاً په ځوانانو چيغه وکړه چې د چهيبا سرد خانې مخې ته راشئ او تر هغو به له خو تر خو چې خپل مړی ترلاسه نه کړو، ما هاشم خان مندوخېل ته زنګ وواهه، د احوال پوښتنه مې وکړه، بيا مې مخلص مندوخېل ته زنګ وواهه او له ټول جريان څخه مې خبر کړ او ورته ومې ويل چې ته هم راشه له خانه سره مې خپل يو ورور کې ترسور شفيق افغان هم راروان کړ

هاشم خان مندوخېل، ګهيځ افغان، رحمت شواڼي، ولس يار کاکړ، محمود شاه مندوخېل او د نقيب الله شهيد د

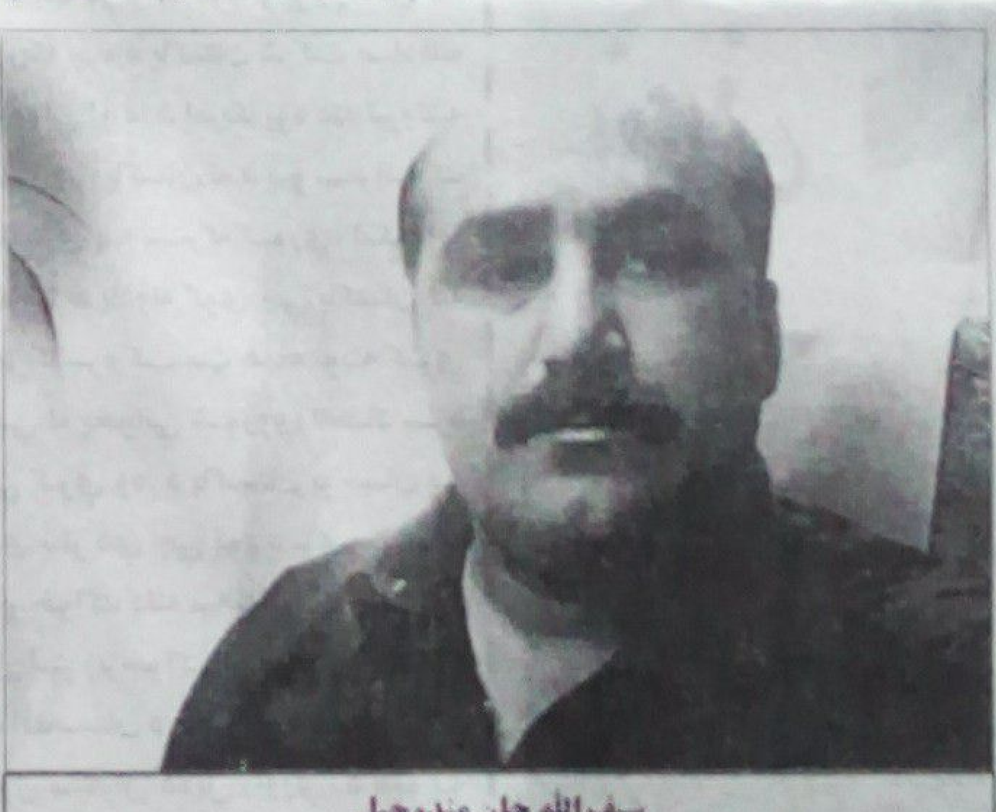
سيف الله خان مندوخېل

کورنۍ دوه تنه هم وو، په دې وخت کې يا موږ له چهيبا والا سره خبرې وکړې، هغوی د شاه لطيف تاون د پوليس تهانې خط وغوښته چې د نقيب الله شهيد مړی راته وسپارې، بيا سيف الرحمن مسعود او امجد مسعود د نقيب کورنۍ د لاس ليک او خط لپاره هلته ولېږل شول، له يو څه وخت تېرېدو وروسته مو ورسره حال ونيوه، هغوی وويل چې پوليس والا نه راسره رضا

خو چې هلته ورغلو ماحول بدل و، څکه چې دا د راوانور ولسوالي وه، ده له ۴۴۲ څخه ډېر خلک وژلي وو او ډېر خلک يې اغوا کړي هم وو، بس چې د جنازې لمونځ وشو، هغو خلکو له خپلې وېرې وويل چې بس تاسو خپلو کورونو ته لاړ شئ، موږ د نقيب الله شهيد مړی وزيرستان ته وړو او هلته د پوليسو ګاډي هم ګرځېدل، چا دا هم وويل چې د پوليسو ټيلفون راغی، د

کېږي، ما له هاشم خان مندوخېل سره مشوره وکړه چې يو احتجاج به وکړو، ده راته وويل چې سمه ده، خلک راوغواړه، ما د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ سينډ نايب صدر سکندر خان يوسفزي او د صوبايي ډپټي سيکرټر نورالله خان ترين ته زنګ وواهه، دوی راته وويل چې د ځوانانو د ښارولو فکر مه کوی، چې موږ د احتجاج خبرې

سيف الله خان مندوخېل

ورته وکړې، پوليسو په دې شرط د نقيب شهيد مړی راکړ، چې په خاموشۍ به يې باسي او سيده به يې خپل کلي ته وړي، بس خط يې راوړ د نقيب الله شهيد مړی مو تر لاسه کړ، غسل مو ورکړ، تابوت ايمبولينس هر څه تيار شول، په فيس بوک پاڼو کې مو په ژوندۍ بڼه ويډيوګانې شروع کړې او خبرې اترې مو پکې وکړې، له قاضي او محکمې لرې وژنه مو په کلکو ټکو وغندله د هاشم خان مندوخېل وېډيو ډېره عامه شوه بيا زموږ يو ملګری چې علي ارقم نومېږي او د خيبر پښتونخوا په ورخپاڼه کې يې کار کاوه، موږ ته وويل چې موږ د کراچۍ پرېس کلب ته درځو، د نقيب شهيد له مړي سره د پاکستان حکومت نه خپل رېکارډ کوو، هغه دا مشوره رد کړه او ويې ويل چې دا وخت د شپې ۸۰۰ بجې دي او پرېس کلب پر پنځه بجې بند شوی دی، ده رښانه کړه چې تاسو مړی سهراب ګوټ ته يوسئ، هلته به سپرهانې وي بنده کړئ، چې د کراچۍ ښار تر ټولو مهمه لاره ده او هلته ټول پښتانه اوسېږي مې موږ هم پرې عمل وکړ

نقيب خپلوانو ته يې وويل چې د خلکو له منځ څخه خان وباسي، ګني نور تاوان به هم درکوو، چې موږ مهده شو. بيا مو له خپلو ملګرو سره دا فيصله وکړه چې اعلان به کوو چې بيا دې په ټول ملک کې لاريونونه وشي او په خصوصي توګه پر کراچۍ پرېس کلب باندې، بيا تاسو وليدل چې د جنورۍ په ۱۸مه نېټه د پاکستان په ټولو لويو ښارونو کې لاريونونه وشول او د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ په کې ډېر مهم رول ولوباوه، څکه چې هغه وخت پښتون تحفظ مومنټ نه و، د دې ګوند غړو ته آفرين وايم ورسره د عوامي نېشنل ګوند د NYO هم د فدا کاکړ تر حده پوره مرسته راسره وه

د يو شاعر شعر راته په ياد شو چې

د ډار په ښار کې به باغي باغي لهجه عامه کړم

ره به قيصې وکړمه داسې چې قيصه عامه کړم

خبره تر بين المللي رسنيو ورسېده د خلکو په زړونو کې هغه ډار يو وېره ختمه شوه. چې کلونه کلونه يې درلودله

په سبا ماسپښين د جمعې له لمانځه وروسته د جنورۍ پر ۱۹مه نېټه په سهراب ګوټ کې ډېر پراخ لاريون وشو، چې ډېر کې شمېر پښتو په کې ګډون وکړ او پاکستاني ميډيا هم راغلې وه ماښام د تعزيتي کېمپ لګولو اعلان وشو او هم په دغې شپه پاکستاني ميډيا زموږ ملاتړ وکړو، خصوصاً جيو نيوز، شاه زيب خانزاده خانګړی راپور جوړ کړ، په دا ستا تعزيتي کېمپ د کرهنډ پښتون جرګې په نامه جوړ شو، راوانور له خپلې دندې وګواښل شو. دغه کېمپ په سهراب ګوټ کې د لويې لارې تر څنګ په ډېره سوله ييزه طريقه ۱۲ ورځې فعاليت درلود د نقيب شهيد پلار محمد خان کاکا به له قبايلي مشرانو سره ناست و او د هرې سياسي پارټۍ مشران به راتلل او له موږ سره به يې غمرازي وکړه، له قاضي او محکمې پرته د سپينو خلکو واړې په سختو ټکو وغندل شوې، په ريښتيا هم دا يو بل موږ و، چې کله د لر او بر پښتون اوغان نواب محمد اياز خان جوګېزی صيب د پښتون قامي جرګې کنوينر، د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ مرکزي رهنما راغلی او د مشر محمود خان اڅکزي پيغام يې راوړی او دلته يې پښتنو ته ډېرې په زړه پورې خبرې وکړې، عمران خان سراج الحق او د عوامي نېشنل ګوند ميا افتخار حسين، سنيټر شاهي سيد د فاټا مشران او ډېر محترم پښتانه هم راغلي وو، د دې کېمپ خرڅ مسعود قبيلې ورکړ، لس ميليونه کالداري چنده يې سره راجمع کړه، په دې تحريک کې له موږ سره يو اردو ويونکی تر څوان جبران ناصر ملګری و، جبران ناصر وکيل دی او د بشري حقوقو دغوښتلو لپاره کار کوي، دغه تعزيتي کېمپ ته منظور پښتين هم د يو عام څوان په توګه راغلی و، د خبرو وخت مو ورکړ، ښې خبرې يې وکړې، زما په روميې خل ليدل ورسره وشول، ډېر يې متاثر کړم، د نقيب الله شهيد فاتحې ته دپښتونخوا ملي عوامي پارټۍ چئيرمين ملي مشر محمود خان اڅکزی راغی او د هر رنګه ملاتړ ډاډ يې ورکړ، او موږ ته يې داسې وويل چې خپل شخصي کارونه پرېږدئ او ټول په دغه کار پسې ودرېږئ، کوربه يې ودانی

له هغه وروسته د پاکستان په ستره محکمه سپريم کورټ کې د نقيب شهيد کيس داخل شو، د پوليسو د آئي جي په سربراهۍ کې يو تفتيشي ټيم جوړ شو، قانوني کاروايي شروع شوه، د نقيب الله شهيد په خلاف ټول الزامونه دروغ شول. راؤانور د ۴۴۲ انسانانو قاتل ثابت، او غلی شو. سپريم کورټ د ټولو حکم وکړ. خو راؤانور د ډېرو زورورو په لاس کې و، له دې خاته منظور پښتين بېرته وزيرستان ته لاړ، هلته يې د محسود تحفظ مومنټ په نامه خلک او ځوانان سره راغونډ کړل، نو ته راغی دلته يې طاقت نور هم سېوا شو، وروسته بېرته ته لاړ، له دې خايه يې ځي زيات پښتانه

ورسره ملګري شول، چې په همدې سره د پښتون لانګ مارچ پيل او د اسلام اباد پر خوا روان شو. هلته پښتون پرلت پيل شو

په دې وخت کې د پاکستان رسنيو له راپور ورکولو څخه لاس واخيست او موږ په همدې وخت کې سوشل ميډيا مجبور شوو، چې تر اوسه پورې خوانانو پر فيس بوک او ټويټر خپله مبارزه دوامداره ساتلې ده

وروسته د اسلام اباد پرلت ته ټول سياسي مشران ورغلل. چې اسفنديار ولي خان او محمود خان اڅکزی هم په کې وو، ولس ته يې وساوې وکړې او هر ډول د ملاتړ نه؛ بلکې دا کار يې د خان وګڼلو. دلته د آزاد افغانستان ولس له موږ سره او د ولسمشر محمداشرف غني ټويټ چې خومره تعريف يې وکړم کم دی، د نړۍ په ګوټ ګوټ کې د پښتنو اوفغانانو لاريونونه چې موږ ته يې په صحيح معنا کار راکړ، او همداسې د اسلام آباد پرلت د فبرورۍ تر ۹مې نېټې پورې دوام وکړ، بيا د پاکستان لومړي وزير شاهد خاقان عباسي پرلت کوونکي د منظور پښتين په مشرۍ کې وروغوښتل او ژمنه يې ورسره وکړه چې ستا سو ټولې مطالبې موږ درسره منو، تاسو پرلت ختم کړئ

منظور پښتين

منظور پښتين پرلت ختم نه کړ؛ بلکې يوه مياشت يې وځنډ اوه، چې په دا يوه مياشت کې به موږ په ټوله پښتونخوا کې جلسې او مظاهرې وکړو، پښتون ولس به له خانه سره ملګری کړو، څکه چې دوی خو دا کار پوازې د مسعودو او قبايلو لپاره روان کړی و، نو مسعود تحفظ مومنټ په پښتون تحفظ مومنټ بدل شو، موخې نورې هم پراخې شوې، څکه چې پښتانه وايي (د قام ناتار په قام راګرځي) او منظور پښتين لومړی جيغه په جنوبي پښتونخوا کې وکړه، صلح شېراني درازنده استقباليه جلسه، د مارچ په نهمه نېټه د ژوب ولسوالۍ پراخه جلسه. په سبايې په کلا سيف الله کې لويه جلسه او هم په دغه ورځ د پښين ولسوالۍ په خانوزي ښار کې جلسه، په ۱۱مه نېټه د جنوبي پښتونخوا ستر مرکزي ښار کوټه کې لويه جلسه او د راروانې مياشتې يعنې د اپرېل پر ۸مه نېټه د لوی افغانستان د ژمي په پايتخت پېښور کې يوه لويه جلسه کېږي، د پاکستان په تاريخ کې په لومړی ځل په ۵۳ ښارونو کې په يوه ورځ لاريونونه او احتجاجونه وشول، زموږ غوښتنه دا وه چې د پاکستان حکومت دې د پښتون تحفظ مومنټ ټول شوي کارکونکي نه نګوي. لکه سردار عارف وزير، ډاکټر شفيع مسعود او صادق اڅکزی دې

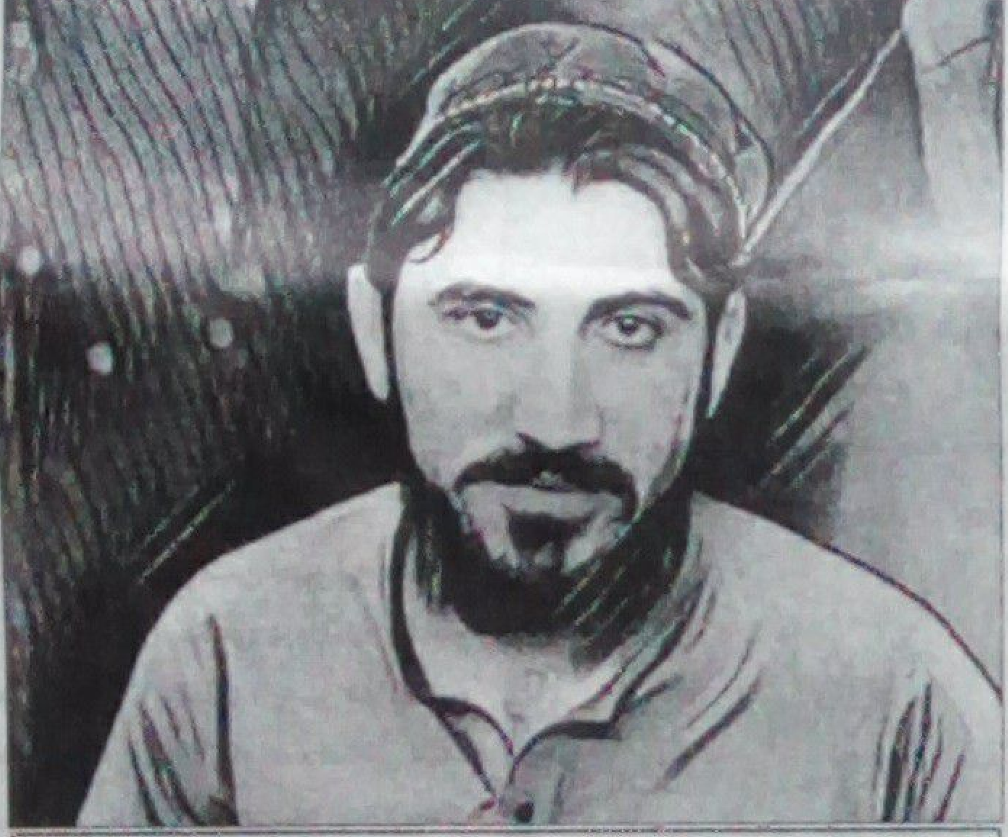
منظور پښتين

خوشې کړي، همدارنګه د ژوب، کلا سيف الله او کوټې د ګډونکې جلسې کې شوي غير قانوني FIRs دې ختم کړل شي، اوس دا تحريک مخ په وړاندې روان دی، که د پاکستان چلوونکو د عقل له پوهې څخه کار وانه خيست، نو دا به د دوی په ډېر تاوان تمام شي او دوی به په ټرپواله کچه نور هم ياغي راشي، دا خبره خو تر لمر سپينه ده چې د ظالم او مظلوم په جنګ کې بريالي تل همېشه د مظلوم وي. نو دا جهان ته معلومه ده چې موږ پښتانه مظلوم يو

زموږ د تحريک يوه بله مهمه برخه د پښتون مترقي ليکوال ادبي ټولنې ډېره اسماعيل خان څانګې په پښتون لانګ مارچ کې ډېر ښه رول وو، د ملګري شوکت عزيز وزير ترانه «دا څنګه ازادي ده» باندي پښتون پرلت نه يو نوې انرژي وبخښله

انقلاب انقلاب انقلاب آزادي آزادي آزادي

موږ پښتون مترقي ليکوال ادبي ټولنې ته افرين وايو

د نقيب شهيد ذاتي ژوند:

نقيب الله د منځنۍ پښتونخوا «فاټا» جنوبي وزيرستان مکين اوسېدونکی و، په قام مسيد «مسعود» و، د پلار نوم يې محمد خان مسيد دی، يو بل ورور چې تر نقيب الله مشر، فريد الله نومېږي او په عربو کې په مزدورۍ بوخت وي، نقيب الله خپلې مورکۍ نسيم الله بللو، د نقيب الله واده شوی و، دوې لوڼې او يو زوی هم لري، نقيب الله ډېر امن خوښونکی، نرم او خوږ ژبی انسان و، په خپل ژوند کې يې د ښو جامو، انځورونو، ښو خوانانو انځورګرۍ سره ډېره مينه درلوده، فيس بوک يې په ډېر تماشه انداز کارولو، چې ۲۵ زره فالورز لري، دلته په کراچۍ کې له ډېرو اتو کلونو راهيسې په مزدورۍ بوخت و، د هغه پلار محمد خان کاکا سره زما ډېر ملاقاتونه شوي دي، يو ورځ يې ډېرې قيصې راته وکړې د کاروبار په اړوند يې راته وويل چې نقيب الله خوږ سړی و، پلار يې ويل چې نقيب الله مې ډېر نه نګولو، چې څه يې راوړ مابه ورته وويل صحيح ده. يا يې يوه ورځ راته وويل چې لالکه زه به د کړو دکان راوباسم په مزدورۍ کې بچت نشته يا څه پيسې ما ورکړې او څه يا فريد الله ورته رالېږلې وې، دوکان يې خلاص کړ، مياشت يې نه وه پوره شوې چې تورمخي راغلل، له خان سره يې بوړ او مړی يې د نورو په اوږو کورته راغی

محمد خان کاکا ډېر باغلی قبايلي مشر او غيرتي پښتون دی، بلکل لکه د مثال خان او ملالي يوسفزۍ پلاروته

الله دې ډېولو لر او بر پښتو په سيمه کې سوله راوړي

نوټ: دغه ليکنه په نننۍ افغانستان اوونيزې کې هم چاپ شوې ده

علامه سيدجمال الدين افغان دختيځې نړۍ ځلانده ستوری...

دا زما د کالو صندوق دی...!

ترکي دولت سيد ته د ښوونې او روزنې په وزارت کې د استاد منصب ورکړ. مصاحبين يې وايي «سيد مُجرد و، عفيف النفسه و، لمونځ ګذاره و، او تل به په اودسه ګرځېده، ډېر خوب يې کاوه، په ورځ کې يې يوازې يو ځل خوراک کاوه، قوي او چټکه حافظه يې درلوده او په استدلال به يې خبرې کولې» خو د نورو دولتي حسودو او بخيلو اراکينو د منفي تبليغ له کبله يې يو ډول نظر بند ژوند کولو کوم وخت، چې د ايران پاچا ناصر الدين شاه د سيد يوه ژنه کوونکي ميرزای کرماني په واسطه په قم کې ووژل شو، د سيد موقعيت په ترکيه کې نور هم ورېسې کړکېچن شو او ژوند يې ديو بندي په شان تېرېده. هغه وو، چې د ۱۲۷۶ل (۱۸۹۷ز) کلونو ترمنځ د کب مياشتې په اتلسمه نېټه د ۵۰ کلونو په عُمر د سرطان د مرض له کبله يې خان حق ته وسپاره، ليکن يو شمېر خلکو عقيده لرله، چې سيد ته يې زهر ورکړل او شهيد يې کړ او د ترکيې داستانبول د مشايخو په هديره کې خاورو ته وسپارل شو اروا يې دې تل ساده اوښاده وي او لوی الله دې بخښلو پيروانو کې وشمېري افغان شاهي دولت د ۱۳۲۷ل کال د تلې مياشتې پر اتلسمه د سيد مړی له ترکيې څخه خپل ګران وطن افغانستان ته را راووړ او په درنښت سره يې د کابل په پوهنتون کې خاورو ته وسپاره. محمود خان طرزي په خپل کتاب کې ليکي «علامه سيد جمال الدين افغان د عرفان يو کان يا معدن و، هغه اووه مياشتې، چې ما له سيد سره تېرې کړې داوياوو کلونو سياحت ارزښت لري...» اوس همدغه زموږ ګران محمود خان وه، چې شهزاده امان الله خان ته يې د سيد افکار تشريح کړل او غازي امان الله خان يې دې ته وهڅاوه چې ټېرې کوونکي انګرېز ته برېنډه توره په لاس ټکر نه ورو وځي او مبارزه ورسره وکړي او د خپل هېواد سياسي آزادي ورنه واخلي، نوځکه دا وياړ شو چې د تاريخي افغانستان د استقلال متفکر علامه محمود خان طرزي او د استقلال ګټونکي اعليحضرت غازي امير امان الله خان دواړه د سيد شاګردان او په ۱۹۱۹ز کال کې د افغانستان آزادي دعلامه سيدجمال الدين افغان دفکري زېږنده او په واقعيت کې د ملي مبارز سيد جمال د دوو شاګردانو تبليغاتي مبارزو په پايله کې په لاس راغلې ده

دعلامه سيدجمال الدين افغان په اړه له پاڼو واقعيتونو څخه دافکري جې همه دافغانستان دډېرو زړه ورو، روڼ آندو، علمي، ملي، سياسي او وياړلو شخصيتونو له ډلې څخه ګڼل کېږي او خپل ګران هېواد افغانستان او خلکو ته يې ستروياړونه په برخه کړي او نه يوازې يې په افغانستان، بلکې دنړۍ په نورو هېوادونو کې هم دنړۍ دځپلاګرو، ښکېلاکګرو، نيواکګرو او استعمارګرو ګرو خواکونو پرضد دخلکو دازادۍ غوښتنې، اسلام پالنې او وطن پالنې لوړ احساسات پرزېڼلو خپو او خوځښتو راوستل او په دې برخه کې يې دخلکو دوېښولو او پوهولو لپاره زيښتيني خدمتونه سرته ورسول چې خلک پرې تل وياړي لکه چې دافغانستان مشهور شاعر ګل پاچاه الفت افغانستان ته له ترکيې څخه دعلامه سيدجمال الدين افغان دجنازې د راوړلو پرمهال دغه علامه ته په خطاب کې څه به ويلي دي

يې حسابه ځانګړې توی په بحروبر شي
نه ټکونو کروړونو يو ګوهر شي
سينډي راوړي ډېر زامن ډېر اولادونه
يو پادوه يې افلاطون او سکندر شي
ډېر پوهان ورته سرټيټ په شاګردۍ کړي
ډېر شاهان يې په تعظيم مخې ته ورشي
هې نوم هسې نشان يې شي په برخه
چې لوی فخر دملت او خپل تبرشي

دختيځې نړۍ نابغه او دعمل او نظراسلامي فيلسوف علامه سيد جمال الدين افغان په دې نړۍ کې داستعماري واکمنۍ په دوره کې زموږ ددغې ادعا ثبوت يوبل ژوندی مثال دی چې دنړۍ ښکېلاکګرو، زبېښاکګرو، نيواکګرو او استعمارګرو ځواکونو دافغانستان دخمنه زېږوونکي او هستوونکي هېواد دوېښتينو خدمتګارانو او واقعي بچيانو دپېښو غورځولو او بدنامولو لپاره له راز راز شومو توطيو او پاروونکو تبليغاتي وسيلو څخه تل کار اخيستی دی او تل به يې ياد دکاغذ پرمخ باقي پاتې وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادب، تاریخ او فولکلور

پر توري کرښې، سپيني خبري

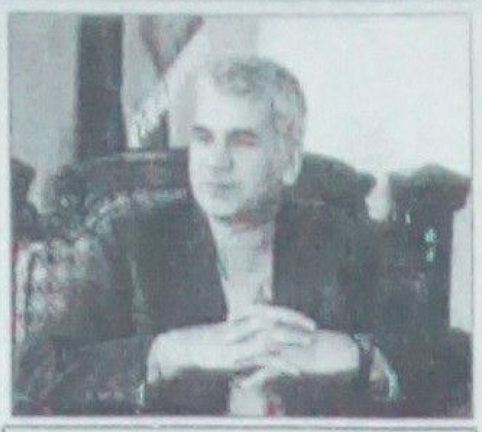

پوهاند اسمعيل يون

دوهمه او وروستۍ برخه

له بل خوا يوه بله برخه هم ده چې لا انگرېزان دې ته متوجه وو، چې روسان به پر افغانستان برغل کوي، نو ځکه خو د هند وايسراى (جان لاورنس) د دې شوتيا په اړه، چې روسيه به پر افغانستان برغل کوي، ځان به هند ته رسوي، ويلي وو ((پرېږدئ چې هغوی لوی گامونه واخلي او وړاندې ولاړ شي، د اباسين او اکسوس تر منځ ولوېږي، پرېږدئ چې دوی خپله لاره ووهي، دښتو هېوادونو پر لور، هغه هېوادونه چې متعصب او زورور نفوس لري، چېرته چې په هر ميل کې يوه نه ماتېدونکې مخکه راځي، دوی مجبور شي چې مقاومت وکړي، هغوی به ډېر ځواک له لاسه ورکړي، بيا به له ستړيو پياده وو، مالو سپرو او له عيبونو ډک توپچي نظام سره ځنگه هند ونيسي؟))

امريکايان، چې دلته په پيل کې په ډېر غرور راغلل اوس په ښه کې ښتي دي، د پاکستان د نه مهار له امله له سختو ستونزو سره مخ دي او د ماتې امکان يې ډېر دی.

ليکوال د نورو ليکوالو په شان ((افغانستان د امپراتوريو هديره)) گڼلې ده.

ډيورنډ کرښه ليکوال په خپل اثر کې کې شمېر داسې دلايل راوړي، چې د هغو له هر اړخيز تحليل وروسته سړی دې نتيجې ته رسېدلای شي چې دا کرښه په چل، مهارت او يا هم د امير د ناجوړتيا په حالت کې پرې لاسليک شوې ده. لاسليک هم پر بل کاغذ شوی او اصلي متن امير ته نه دی وړاندې شوی، تيمور ډيورنډ او امير عبدالرحمن خان، چې دواړه په فارسي ژبه پوهېدل او له مخکښي لفظ سره سم متن بايد په همدې ژبه ترتيب شوی وای، خو ډيورنډ امير ته يوازې انگريزي متن ښکاره کړی، چې امير پرې نه پوهېده او نه هم پر دې مهال له امير سره د ژباړن او درېيمگړي په توگه څوک موجود و، يوازېنی کس چې د پردې تر شا ناست و او يادښتونه يې اخيستل، هغه هم مير سلطان محمد خان و، چې په ښه پنجابي او ويل کېږي چې د انگريزانو جاسوس هم و. ليکوال د ډيورنډ د هوکړه ليک په برخه کې د درېو کسانو رول ډېر مهم گڼي (چې يو انگريز جاسوس (سالتريس)، بل تيمور ډيورنډ او درېيم

ډاکټر (هيملټون) چې ټول انگرېزان وو ليکوال ډېر داسې دلايل راوړي (چې امير دا مهال سخت ناروغ د حافظې توازن يې له لاسه ورکړی او د هډوکو په درد اخته و، هره دويمه خبره يې بېرته لگېده. ليکوال دا پوښتنه مطرح کوي، په داسې حال کې چې امير د خپل حاکميت لپاره په کور دننه ورځ وړې سرداري ختمې کړې، د خپل حاکميت ساحه يې پراخه کړه، ځنگه دې ته حاضرېدلای شو چې د خپلې خاورې يوه برخه پردېو ته وبښي، همدغه پوښتنه يې چې د کتاب په پيل کې مطرح کړې وه، په وروسته برخو کې يې ورته مستدلل ځوابونه ورکړي دي

له هوکړه ليک وروسته حالت:

ليکوال پر دې ټينگار کوي چې دا هوکړه ليک هېڅکله هم د پولو د تثبيت لپاره نه و برابر شوی، نه د انگرېزانو امپراتورۍ دا غوښتل او نه امير، ځکه انگرېزان په دې پوهېدل چې د مصنوعي پولو جوړول او بيا د هغو ساتنه له حقوقي، پوځي او اقتصادي پلوه اسانه کار نه دی، په

حضور درلود، نو بيا تر نه پورې هېڅکله هم کوم لوري د اعتراض غږ پورته نه کړ، خو د ډيورنډ کرښې په باب له (۱۸۹۳م) کال وروسته په ۱۸۹۸، ۱۹۰۵، ۱۹۱۹، ۱۹۲۱، ۱۹۳۰ کلونو او نورو وختونو کې څو ځله له هر افغان واکمن سره د بيا بيا تائيد او تصديق په باب خبرې شوې دي، دا د دې مانا ورکوي چې دا کرښه کومه طبيعي پوله نه وه او يوازې د برېتانوي هند او افغانستان د امير د نفوذ يا اغېزې موقته ساحه په گوته کوي

سر ويليم کير فراسر ټايټلر وايي ((دا کرښه د قوم پېژندنې، جغرافيې او تگلارې له مخې بې منطقه ښکاري))

لويس دوپرې وايي ((دا د يوې مصنوعي کرښې تر ټولو نه اخځور دی چې يوه کلتوري سيمه سره بېلوي))

د برېتانيا د کورنيو چارو پخوانی وزير او بيا وروسته لومړی وزير (هربرټ اسکويټ) وايي ((دا قوانين ټول نړيوال اصول، ټولنيز عدالت او ټولنيز مفهوم تر پښو لاندې کوي))

د افغانستان پر هر حکومت چې هر څومره فشار راغلی چې دا کرښه په رسميت وپېژني، چا ورته غاړه نه ده ايښې، ان د ډېرو کمزورو حکومتونو واکمنو هم دا کار نه دی کړی. کله چې پاکستان د يوه نوي دولت په توگه ظهور کاوه، نو هغه يوه اوونۍ مخکې افغانستان برېتانوي هند ته په رسمي ډول احتجاج وکړ او په کې يې وويل چې له ډيورنډ کرښې اخوا د برېتانوي هند تر کنټرول لاندې پښتنو لپاره بايد د ټولپوښتنې ځانگړی صندوق

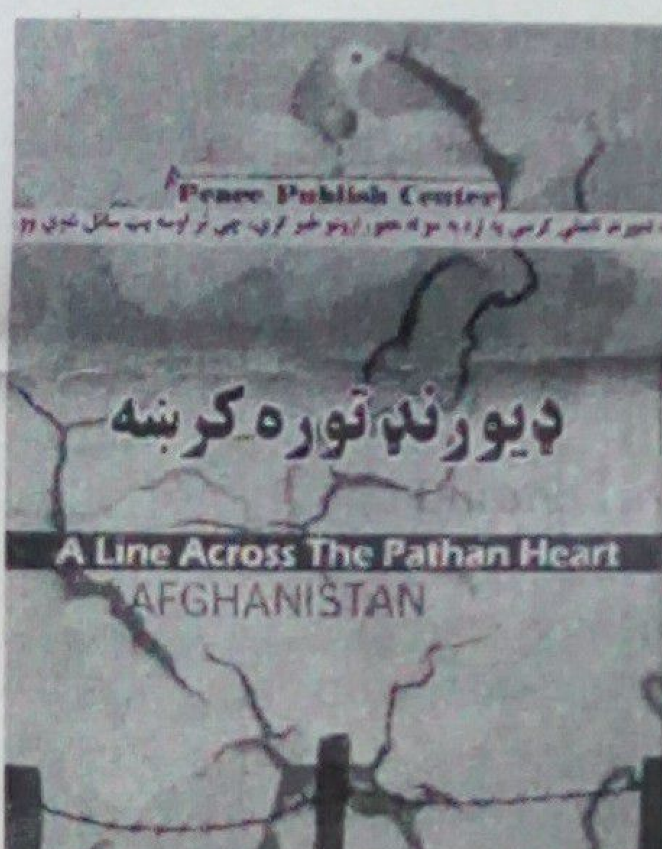

کېښودل شي چې دوی مستقل هېواد غواړي او که بېرته له خپل پلرني هېواد (افغانستان) سره يو ځای کېږي؟ له پاکستان او هند سره خو د يو ځای کېدو خبره هېڅ مطرح نه وه

د پاکستان له جوړېدو سره سم افغان ډيپلوماتانو اووه ورځې په متواتر ډول په لندن کې د برېتانيا د بهرنيو چارو له وزارت سره خبرې وکړې او له خپلې خاورې سره يې د جلا شويو سيمو د بېرته الحاق غوښتنه وکړه انگرېزانو

دې نړۍ او ترې وروسته ټولو اسنادو کې د نفوذ ساحه ذکر شوې ده. نه له برېتانوي هند سره د دې ځمکو د الحاق مسئله ده په دې برخه کې د انگرېزانو د هغه وخت د لومړيو وزيرانو، دېهرنيو چارو وزيرانو، ځينو سفيرانو، پوځيانو او ژورنالېستانو نظرونه هم د سند په توگه راوړي دي

ليکوال وايي چې کله هم د تزاري روسيې او افغانانو تر منځ پولې تثبيت شوې او همدې انگرېزانو په کې

ووېل چې پاکستان د برېتانيا ځايناستی دی، افغانانو ورته ووېل چې پاکستان خو له هند څخه راجلا شوی، نه دا چې هند له پاکستانه رابېل شوی، خو که ستاسو ځايناستی وي، نو بايد هغه ستاسو وارث هم وي او ستاسې پوروته هم پرې کړي، اوس خو د برېتانيا پوروته هندوستان پرې کړي، نه پاکستان. افغانستان په ملگرو ملتونو کې د پاکستان د غړيتوب پر غوښتنه هم اعتراض وکړ، ملگرو ملتونو په پيل کې ځکه د پاکستان غړيتوب ونه مانه چې هغه د چا وارث نه و، پاکستان ته يې وويل چې تاسو د يوه نوي دولت په توگه غړيتوب ترلاسه کولای شئ، خو نه د کوم بل دولت د وارث په توگه. نو څوک چې د يو چا د وراثت دعوه له لاسه ورکړي، له هغه سره د کوم تړون په باب ولې بحث وشي؟ ليکوال وايي چې د افغانانو له فعالې ډيپلوماسۍ سره سره بيا هم د پښتنو برخليک د پاکستان لاس ته پرېوت. دی په دې برخه کې د ټولو هغو اشخاصو او حکومتونو نومونه اخلي چې په دې سلسله کې گرم دي، لکه جواهر لعل نهرو، اولف کايرو، حاج ميرزا، لياقت علي خان، د برېتانيا حکومت او نور...

د ډيورنډ عميري حل لارې ليکوال خپل اثر له يوه هدفمن مسره پيل کړی او پر يوه هدفمن او هيله من بهير يې پای ته رسولی دی. ليکوال د يوې نتيجې په توگه وايي چې د افغان عميري د دومره اوږدوالي يو اساسي علت ډيورنډ کرښه ده. که چېرې دا کرښه نه وای، افغانستان به د لويې لوبې ډگر نه وای، په افغانستان کې به جگړې نه وای، افراطيت به نه وای، د روسانو او امريکايانو برغلونو ته به زمينه نه برابرېده او د نړۍ کې شمېر هېوادونه به د افغانستان په کړکېچ کې نه راښکېل کېدل. دی وايي چې په سيمه کې پاکستان هغه نوی هېواد دی چې له پيله يې د ځمکنيو ستراتيژي درلوده، دی وايي کوم ظلمونه چې پاکستاني پوځيانو پر پښتنو کړي، هېڅ برغلگر نه دي ترسره کړي. ليکوال دا ادعا ثابتوي چې پاکستان د ځمکنيو شوق لري، د هند او افغانستان پراخې ځمکې يې لاندې کړي دي، بيا وايي ((تر هغه پورې چې پاکستان له ځمکني پلوه مهار او راکم نه شي، په دې منطقه کې طبيعي ثبات نه راځي. دی د پېړيو

په اوږدو کې (آمو) او (اباسين) د افغانانو طبيعي پولې بولي او له نړۍ څخه غوښتنه کوي چې د دې هدف لپاره له افغانانو سره ودرېږي. دی په دې برخه کې د برېتانويانو ډېر اعترافات هم يادوي، لکه يو برېتانوي جنرال سرجيمز کوتران چې ويلي وو ((د امپراتورۍ طبيعي پوله اباسين دی چې بل څوک يې د نيولو جرئت هم نه شي کولای)) ليکوال وايي د خاورې همدې بېلتون افغانستان کمزوری ساتلی او نه شي کولای په سيمه ييزه او نړيواله کچه خپل حقوق ترلاسه کړي. دی په دې نظر دی چې نړيوال زبرځواکونه په اوسني شکل نه پاتې کېږي، امريکا ورځ تر بلې پخوانی زور او ځواک له لاسه ورکوي، چين او روسيه په سيمه ييزه او نړيواله کچه د دوو نويو زبرځواکونو په توگه راڅرگندېږي. ليکوال په دې خبره هم حواشيني ښکاره کوي چې د پښتو په باب په خپله د دوی له خوا ډېر کم آثار ليکل شوي او هغه هم اکثره بېرته له منځه تللي دي او د بهرنيو له خوا چې کوم آثار ليکل شوي، اکثره يې فلتر شوي او د هغو د گټو انځورونه کوي. راځيو دوگړا د طالبانو پر وړاندې له امريکا سره د پاکستان شرکت صادقانه نه بولي او دا د امريکا يوه غټه تېروتنه گڼي چې پاکستان ته د يو ستراتيژيک ملگري په سترگه گوري. ليکوال امريکا ته يادونه کوي چې پاکستان له امريکا سره کټ مټ همغه لوبه کوي چې له پخواني شوروي اتحاد سره يې کړې وه. د پاکستان پوځيان په دې نظر دي چې موږ د نړۍ يو ستر زبرځواک دلته مات کړی او اوس د بل ستر زبرځواک نوبت دی. ليکوال د افغانستان د حقوقي داعيې لپاره ټول مستدلل دلايل راوړي، د هغو په پای کې د خپلو خبرو د نچوړ په توگه د دې يادونه کوي چې د دې ټولو دلايلو پر بنا هغه ممکنه ده چې يو قوي او غښتلی افغانستان جوړ شي او د قوي او غښتلي افغانستان جوړېدل بيا هغه وخت ممکن دي چې ډيورنډ کرښه له منځه لاړه شي او افغانستان خپلو طبيعي پولو ته ورسېږي

مکثی برکتاب چاپ شده (دری افغانی)

حیات الله حلیم

زبان ازبدو پیدایش خود وسیله افهام وتفهیم دربین انسان ها و جوامع بشری بوده ، لیکن تمام زبان های جهان همزمان یکسان نبوده وروی همرفته نظریه مهاجرت ها ازقدیم بشربه مناطق و جغرافیای دیگری نقل مکان گردیده که به این اساس تنوع و تغییرات در زبان ها بوجود آمده است ودرپهلوی این تغییرات با گذشت زمان درقالب هرزبان لهجه ها ی متفاوت نیزبوجود آمده است . درجهان امروزی درحدود هزاران زبان با تکلم کاملاً متفاوت وجود دارد که برعلاوه تفاوت تکلم به رسم الخط های جداگانه نیزتحریرمیگردد رسم الخط عربی ، انگلیسی ، روسی و چینایی رسم الخط های معروف جهان میباشند ، ناگفته نباید گذاشت که در داخل رسم الخط های که در فوق از آن تذکر به عمل آمد صد ها زبان معروف جهان شامل میباشد که ازجمله یکی زبان (دری افغانی) میباشد که به رسم الخط عربی تحریرمیگردد و از قدیم الایام در مناطق آسیایی مرکزی به آن تکلم میشد و نیزمادرزبان فارسی ایران کنونی وتاجکی ماورا النهرمیباشد فی الجمله زبان دری اززمان آریایی ها درافغانستان، ایران و ماورا النهرمتکلمین زیادی داشت ویک زبان باستانی است ، به هرصورت درمورد چگونگی زبان دری ، به جستجو گردآوری ومقدمه محترم مصطفی «عمرزی» کتابی بنام (دری افغانی) تهیه وترتیب گردیده که درآن در ۲۷ عنوان و ۲۲۲ صفحه پیشینه و تمام سرگذشت زبان دری تسجیل گردیده است که به اندازه کافی درمورد زبان دری افغانی آموزنده میباشد ، دربین کتاب زبان دری افغانی اززبان فارسی کنونی یک زبان کاملاً جدا و مستقل قلمداد گردیده و اطلاق نام فارسی به دری یک غلط محض خوانده شده است زیرا ایرانیان که دایم خودرا در تمام مسایل آقایون معرفی میدارند زبان دری را زاده زبان فارسی میدانند ، در ایران تلاش های گسترده ی فرهنگی و تبلیغاتی جهت تعمیم وگسترش زبان فارسی براه افتیده بود وهجوم نشرات و کتب ایرانی نیزبه افغانستان خاصتاً دردهه های (چهل تا شصت هجری شمسی) ذهنیت های عامه رادرتآلید تا آگاهانه ی کلمه ی (فارسی) و ارجحیت آنرا به زبان (دری) دراندیشه جامعه شکل داده وبه عنوان یک اسم با مسمی ، جای گرفت نفوذ فرهنگی ایران نه تنها درمحدوده اندیشه ها وزبان عام مردم جای گرفت بلکې حتی درسطح اکادمیک وتحقیقاتی نیزاثرگذاشت ونوشته ها وتحلیل های ادیبان ومحققین ادبیات دری را نیزبا این باورآماده ساخت تا برای زبان دری پیشوند (فارسی دری) را بازگو کنند و ترکیب این کلمه هویت زبان دری را درموازنه ی برداشت های انفرادی نویسنده گان قرار داد . در دهه های هفتاد و هشتاد خورشیدی جنگ های خانمانسوز و گسترش اختلافات عمیق زبانی و قومی باعث شد تا دری زبانان افغانستان ناآگاهانه فارس زده شوند و پیوندی به آن طرف دهند این برنامه نفوذی فرهنگی نه تنها اصالت زبان مارا خدشه دار میسازد بلکه آینده گان مارا نیز در سرگردانی و بی هویتی قرار میدهند و نسل های آینده افغانستان نمی توانند با وضاحت و استدلال از داشته های فرهنگی و زبانی خویش به دفاع بپردازند کتاب سودمند دری افغانی یا پیشینه ومقال زبان دری که به اهتمام مصطفی عمر زی به زیورچاپ آراسته شده در حقیقت تحقیق گسترده بالای اصالت زبان دری افغانی میباشد این کتاب که توسط محترم عمرزی کمپوز و دیزاین نیز گردیده در مطبعه اسد دانش به تیراژ یک هزار جلد چاپ گردیده که حق نشرآن نیز برای ناشر محفوظ میباشد

د پښتو قاموس ځرنگوالی

دريمه او وروستۍ برخه

عبدالکريم (رحيمي)

دلته مصدر ښودل شوی چې لازم فعلونه نه لري، اخيستل کېږي، خو زماني فعلونه يې له متعدي فعلونه سره ښودل چې مصدر يې تضمينول دي

لومړی دا چې که چېرې په پښتو ژبه کې له يو مصدر څخه د بېلابېلو زمانو د فعلونو اخيستنه کومه ځانگړې قاعده لري او د قاموس په لومړيو پاڼو کې د گرامر په برخه کې تشريح شي، بيا يې په قاموس کې يوازې د مصدر پر مدخل بسنه هم کېدای شي او يوازې له هغو مصدرونو سره دې اخيستل شوي فعلونه وليکل شي چې ورڅخه د بېلابېلو زمانو د فعلونو اخيستنه کومه قاعده ونه لري دوهم دا چې ولې يوازې دا دې حالته ليکل شوي حال دا چې له يو مصدر څخه د نورو زمانو فعلونه هم اخيستل کېږي لکه

نږدې تېره - کړنگولې يې دي ،

لرې تېره - کړنگولې يې و ،

تېره روانه - کړنگاوه يې ،

راتلونکې روانه - کړنگوي به يې ،

نږدې راتلونکې - کړنگولې به يې وي، درېيم ولې له ځينو سره ليکل شوي او له ځينو سره نه؟ که د دوی ليکل اړين بلل کېږي، نو بيا کېدای شوای د فرعي مدخل په ډول تر اصلي مدخل لاندې په يوه ليکه کې ليکل شوي وای. د دې پر ځای چې د پاڼې درې ليکې وړاندې ډکې شي او د قاموس حجم ډېر شي همدې ته ورته له يو مصدر څخه فاعلي يا مفعولي اخيستل شوي نوم يا صفت ته بېل مدخلونه ورکړ شوي کړيابول مص مت ته په همانيزه کلمو دوې ليکې ډکې شوې او بيا بل ځای کړيابوونکی فا، نر، م په همانيزه کليمو مانا شوې دا کېدای شوای له کړيابول څخه وروسته د فرعي مدخل په ډول يوازې له گرامري ځانگړتياوو سره يې ليکل شوي وای لکه

کړيابول مص مت

۱ اړول، محتاجول

۲ ځنډول

۳ ېکاره کول کړيابوونکی فا، نر، م

په پای کې د ښاغلي اسدالله غضنفر خبره د قاموس جوړونه ډېر ستونزمن کار دی او نيوکې آسانه که چېرې له داسې تېروتنو سره سره چې پښتو ژبې ته زيانمنې نه وي، يو بل افغان چې د افغانستان د علومو له اکاډمۍ سره يې تړاو نه درلود او خپل شخصي وخت او پانگه يې د داسې قاموس په جوړولو کې لگولې وای، دا به کوروداني ورته ويلې وای، خو دغه قاموس څوارلس پوهانو ليکلی چې راز راز علمي رتبې لري او د هېواد په کچه د علومو اکاډمۍ له خوا څېړونکي دي، دغو پوهانو به خپل څومره سرکاري يا رسمي وخت د دې پر ليکلو لگښت کړی وي او څومره تنخواوې به يې اخيستې وي، خو سوه چاپېنگې چاپ او څومره پيسې به يې چيچلې وي، خو د دې په بدل کې يې داسې څه هېوادوالو ته وړاندې کړي چې له لومړۍ پاڼې څخه نيولې تر وروستۍ پورې له هر راز غلطيو څخه ډک يو پښتو تشريحي قاموس نه، بلکې د يو نيمگړي ځای دايرة المعارف سربېره، د پښتو ژبې د گړدودونو او بېلابېلو ژبو همانيزه داسې قاموس دی چې د پښتو ژبې د لاکمزوړولو لپاره ډېر اغېزمن دی او کار اخيستونکي يې نه يوازې سړی، بلکې سرېدالی هم شي. هيله لرم چې نوی پښتو تشريحي قاموس دغې ستونزې او تېروتنې ونه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لویو جرګو کې د افغان ښځو ونډه

ګل آغا احمدي

د افغانستان په سیاسي بهیر کې د ښځو ګډون ډېرې هسکې او ټیټې لرې او تر دې مهاله هېڅکله د افغان ښځو ګډون د دوی د واقعي نفوس په تناسب په سیاسي بهیرونو کې په نظر کې نه دې نیول شوی او افغان ټولنه یوه نارینه سالاره ټولنه ګڼل کېږي. د افغانستان په تېر تاریخ کې له افغان ښځو سره دوه ډوله چلند شوی. په دې ډول چې یو شمېر حاکمانو او سیاسي رژیمونو افغان ښځو ته په سیاسي بهیرونو کې سمبولیک استازیتوب ورکړي او د ښځو د حقوقو ځینې برخې یې په رسمیت پېژندلي دي. دغې کټګورۍ حاکمانو د ښځو حقونو ته درناوي څرګند کړی او د دوی حضور په سیاسي صحنه او لویو جرګو کې ضروري ګڼلی، خو د دې برعکس د افغانستان هغو حاکمانو، تنظیمونو، جنګي ډلو، رژیمونو، یا حوځښتونو د هېواد په سیاسي بهیر او لویو مجلسونو کې افغان ښځې په چوړلتیه توګه له سیاسي او ټولنیزو حقونو څخه بې برخې کړې چې دغه راز حقوق په رسمیت نه پېژنې او د مختلفو دلایلو له مخې یې افغان ښځې په سیاسي محافلو کې له برخې اخیستلو څخه محرومې کړې دي. د لومړۍ کټګورۍ د مشرانو او رژیمونو له خوا د افغانستان په سیاسي بهیر او په ځانګړې توګه لویو جرګو کې د مېرمنو د سمبولیک استازیتوب د څرګندولو په موخه یې هڅوی ته په لویو جرګو کې برخه ورکول یو دوه ګرځولي چې په دې لیکنه کې به یې یادونه وشي

د غازي امان الله خان د وخت لویه جرګه

د غازي امان الله خان دواکمنۍ پرمهال لویه جرګه چې په ۱۳۰۱ هجري لمریز کال یې د افغانستان د عالیه دولت د اساسي نظامنامې په نامه د افغانستان د دولت لومړنی اساسي قانون تصویب کړ، د وخت د پاچاه اعلیحضرت غازي امان الله خان د مېرمنې ملکې ثریا په ګډون یو شمېر ښځو هم د همدې جرګې د غړو په توګه په کې ګډون کړی وو او د دې جرګې د ټولو غړو شمېر ۱۰۰۰ تنه وو

د محمد ظاهر شاه د وخت لویه جرګه: په ۱۳۴۳ کال کې چې د وخت د پاچاه اعلیحضرت محمد ظاهر شاه د ملت د بابا واکمنۍ وه، د یوې لویې جرګې په ترڅ کې د افغانستان اساسي قانون تصویب شو په دغې لویه جرګه کې چې د غړو شمېر یې ۴۵۲ تنه وو، ۶ ښځو استازو د پاچاه د فرمان پر بنسټ یکې ګډون کړی و، چې ۲ یې د مشورتي کمېسیون د غړو په توګه او ۴ یې د انتصابي غړو له جملې څخه وې

د محمد داود خان د وخت لویه جرګه:

د افغانستان د لومړني جمهور رییس شهید سردار محمد داود خان د واکمنۍ پر مهال او د جمهوري رژیم په لویه جرګه کې ۱۲ ښځو ګډون درلود. دغه جرګه چې په ۱۳۵۵ هجري لمریز کال جوړه شوې وه، د ټولو غړو شمېر یې ۳۴۹ تنه وو او سردار محمد داودخان یې د جمهور رییس په توګه تایید کړ

د ببرک کارمل او نجیب الله د وخت لويې جرګې: هغه لویې جرګې چې په ۱۳۶۴، ۱۳۶۶ او ۱۳۶۸ کلونو کې د ببرک کارمل او ډاکټر نجیب الله د واکمنۍ پر مهال جوړې شوې دي، د آغلې ثریا پرلیکا په وینا په یادو جرګو کې د ښځو حضور فعال وو او د غړو یوه برخه یې ښځینه وو تشکیلوله. باید وویل شي چې آغلې ثریا پرلیکا هغه مهال د افغانستان د خلق دیموکراتیک ګوند په ښځینه څانګه کې یوه فعاله غړې وه. دغه خبره د بي بي سي راډیو د پښتو او فارسي خپرونو په آرشیف کې ثبت ده

د مجاهدینو او طالبانو د وخت غونډې: د اهل حل و عقد د غونډې په شمول هغه شمېر دیني او ټولنیزې غونډې چې تر مختلفو نومونو او عنوانونو لاندې له ۱۳۵۸ کال څخه تر ۱۳۸۰ هجري لمریز کال پورې مجاهدینو او بیا طالبانو د هېواد د ننه یا بهر جوړې کړې دي، د لویې جرګې نوم نه دی ورکړ شوی او په هغو کې د ښځینه وو دګډون اندازه صفر وه. همدارنګه واک ته له رسېدو څخه د مخه د مجاهدینو د تنظیمونو په هر ډول سیاسي، تعلیمي، اجتماعي او هراړخیزو فعالیتونو کې د ښځینه وو د ګډون اندازه صفر وه او د افغان ښځو حضور نه یې په خپلو فعالیتونو کې هیڅ ډول ځای نه و. ورکړې کله چې په ۱۳۷۱ هجري لمریز کال په کابل کې د ارواښاد حضرت صبغت الله مجددي او شهید برهان الدین رباني په مشرۍ د اسلامي دولت په نامه د مجاهدینو د خپلو ډلو واکمنې پیل شوه نو ورسره سم په کابل او خپلو ولایتونو کې د جهادي تنظیمونو خپلمنځي کورنیو جګړو رو بیو. چې بیا هم ښځینه وونه د هېواد په سیاسي او اجتماعي نظام کې مناسب ځای نه و، له سیاسي او ټولنیزو چارو څخه محرومې شوې په روانو چارو کې یې د حضور او رمختګ مخه ډب شوه. طالبانو هم د خپلو لیکو او فعالیتونو کې د ښځینه وو د حضور لپاره هیڅ ځای نه درلود او کله چې په ۱۳۷۵ هجري لمریز کال د ملا محمد عمر په مشرتابه د طالبانو د اسلامي امارت واکمنې په کابل کې پیل شوه نو ورسره سم یې نه یوازې دولتي او تعلیمي ادارو څخه د ښځینه کارمندانو، ښوونکو، محصلینو او زده کوونکو حضور په سیستماتیک او رسمي ډول ختم کړ.

د حامد کرزي د وخت لويې جرګې:

له ۱۳۸۱ هجري لمریز کال وروسته په افغانستان کې د جوړو شویو او لویو جرګو په بهیرونو کې د ښځینه وو ګډون په دې ډول دی

۱ بیړنۍ لویه جرګه چې په ۱۳۸۱ هجري لمریز کال د ۱۵۰۱ کسانو په ګډون په کابل کې جوړه شوه، د ښځینه غړو شمېر یې ۱۶۰ کسانو ته رسېده. د دې جرګې د جوړېدو په کمېسیون کې ۵ ښځو غړیتوب درلود، د جرګې مشر ښاغلي محمد اسماعیل قاسمیار غوره شو او آغلې سیما ثمر یې د لومړۍ مرستیالې په توګه وټاکل شوه

۲ د اساسي قانون لویه جرګه چې په ۱۳۸۲ کال په کابل کې جوړه شوه ۵۰۰ غړې یې درلودل چې ۱۰۰ یا ۲۰ سلنه یې ښځینه غړو تشکیلول

۳ د افغانستان او پاکستان تر منځ د امن سیمه ییزه جرګه چې په ۱۳۸۶ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په خیمه کې جوړه شوې وه، له افغانستان او پاکستان څخه ۷۰۰ غړو ګډون په کې کړی وو، چې د دواړو هېوادونو په غړو کې یو شمېر ښځینه غړې هم وې

۴ د سولې ملي مشورتي جرګه چې په ۱۳۸۹ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په خیمه کې جوړه شوې وه ۱۶۰۰ کسانو ګډون په کې کړې وو، چې ۲۰۰ غړې یې ښځینه وې

۵ عنعنوي لویه جرګه چې په ۱۳۹۰ کال کې جوړه شوې وه، له ټول هېواد څخه ۲۳۰۰ کسانو ګډون په کې کړې وو چې ۱۸ سلنه یې ښځینه غړو تشکیلوله

۶ مشورتي لویه جرګه چې په ۱۳۹۲ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په تالار کې جوړه شوې وه، د غړو شمېر یې ۲۱۰۰ تنه وو چې ۴۰۰ تنه غړې یې ښځینه وې

په ملي بنسټونو کې د افغان ښځو ونډې

ضروري ده، چې په دې ځای کې یو شمېر هغه سلنې یادې شي چې له ۱۳۸۱ هجري لمریز کال وروسته د لویو جرګو په شمول په خینو ملي نهادونو کې د افغان ښځو دګډون لپاره په نظر کې نیول شوې دي لکه

۱ په بیړنۍ لویه جرګه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۷ سلنه

۲ د اساسي قانون په لویه جرګه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۰ سلنه

۳ په جمهوري ریاست، ملي شورا او ولایتي شوراګانو کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۴۰ سلنه

۵ د ولسي جرګې په وکالت کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۷ سلنه

۶ د مشرانو جرګې په وکالت کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۲ سلنه

۷ د سولې د ملي مشورتي جرګې په غړیتوب کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۵ سلنه

۸ د افغانستان په دولت کې د ښځینه کارمندانو ونډه ۲۴ سلنه

۹ د افغانستان د دولت په سطح د تصمیم نیولو ونډه ۹ سلنه

۱۰ د روغتیا په سکتور کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۴ سلنه

۱۱ د امنیت په سکتور کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۵ سلنه

۱۲ د عدلي او قضایي چارو په سکتور کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۱۰ سلنه

۱۳ د زده کوونکو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۳۷ سلنه

۱۴ د ښوونکو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۸ سلنه

۱۵ د محصلینو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۱۸ سلنه

۱۶ د پوهنتون د استادانو په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۱۵ سلنه

د افغانستان د سرشمېرنې د ملي اداري د معلوماتو پر اساس د ملکي خدمتونو شاوخوا ۴۰۰ زره کارکوونکو له ډلې څخه ۹۰ زره یې ښځینه دي او په ۱۳۹۷ هجري لمریز کال کې په ملګرو ملتونو کې د افغانستان دایمي استازې هم ښځه ټاکل شوې ده

اخځلیکونه

۱ زنان افغان در ده سال گذشته، لیکنه/ د افغانستان د رسنیو مرکز

۲ د افغانستان د احصایې مرکزي اداره، د ۱۳۹۷ هجري لمریز کال راپور

۳ افغان، ښکلا، د حامد کرزي په دوره کې د ښځو پرمختګ، لیکنه، ټول افغان ویب پاڼه،

۴ د ښځو چارو وزارت، بریښنا پاڼه،

۵ د ملګرو ملتونو د یوناما راپور

۶ بي بي سي راډیو، د پښتو او فارسي خپرونو ویب پاڼې

د هالیوود ستورې د مهاجرو په کمپ کې یوه اوونۍ تېره کړې

د هالیوود امریکایي ستورې کټي هولمز، له خپلې ۱۲ کلنې لور سورۍ، سره یوه اوونۍ د یونان په لیسبوس ټاپو کې د مهاجرو په موریا کمپ کې تېره کړې ده. همدا اوس د یونان په ټاپوګانو کې په زرګونو پناه غوښتونکي اوسېږي. هولمز د شنبې په ورځ پر خپلې انسټاګرام پاڼې باندې ولیکل «زه له دې کبله مننه چې له دې افېزاکو ښځو سره د آشنایي او ګډ کار تجربه ولرم. دې وویل دغه ښځې چې په بېلابېلو پروژو کې یې ورسره همکاري کړې، پرې ډېرې ګرانې دي. هولمز لیکلي «د هغوی د مقاومت ځواک ستېز او الهام بخښوونکی دی. دغې امریکایي هنرمندې پر خپلې انسټاګرام پاڼې باندې د سورۍ انځورونه هم خپاره کړې دي ۱۲ کلنه لور یې د هغې او د ټام ګروز د واده ثمره ده رسنیو ویلي د دې امکان شته چې په یونان کې د مهاجرو د وضعیت په اړه یو مستند فلم جوړ شي. په یوه خپور شوي انځور کې ښوول شوي چې د نقاشۍ په یوې پروژې کې د هغې ګډون پر مهال کمرې د هغې فلم ثبتوي. دا په داسې حال کې ده چې ډېر شمېر سیاستوال د مهاجرو له کمپ ګونې ډکو کمپونو ته د تلوتو او هلته د فلم ثبتولو اجازه نه لري. همدا اوس د یونان په حنسخ کې پرتو ټاپوزمو کې شاوخوا ۱۵ زره پناه غوښتونکي اوسېږي، خو په اصل کې دغه کمپونه یوازې د ۳۱۰۰ پناه غوښتونکو له پاره جوړ شوي دي د دې کمپونو ۲۰ سلنه اوسېدونکي ښځې دي او ۳۰ سلنه نور یې داسې ماشومان دي چې ډېر شمېر یې تر ۱۲ کلنۍ کښته دي له خپلو سره یې آن داسې مشران هم نه شته چې ساتنه یې وکړي

په لغمان کې په نوي رنګ دودیزه پسرلنۍ مشاعره

د لغمان د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست د ورې په اووم ماښام د هنري مشاعرې کوربه و. د روماني فضا، معطرې هوا او طبیعي مناظرو ټولنیزو چارو کې د ولسمشرۍ ماني سلاکار لعل پاچا ازمون، دمهترلام ښاروال لطیف الله الکوزی، ګڼ شمېر چارواکي او دې د احساساتو پر ځای هنریت ته تومېرتوب ورکړي. د لغمان والي د مشاعرو او دغه شان ادبي محفلونو پر ارزښت وغږېد ده وویل چې دا کړل د مشاعرې په بله خنده کې، پر یوې لویې سپینې پردې، د هېواد او په ځانګړې ډول د لغمان د ادبي، فرهنګي، هنري او علمي

ترخنګ، د مشاعرې دریځ او ټول چاپېریال په مصنوعي رڼاګانو سینګار و. د مینه والو ګڼې ګوڼې او ازدحام، د مشاعرې کیف لا یسې زیات کړی و. له کابل، خوست، غزني، ننګرهار، کونړ، میدان وردګو، لوګر او نورو ولایتونو څخه د راغلیو نوموتو شاعرانو په شتون کې، ماښام مهال مشاعره پیل شوه. د لغمان والي محمد آصف ننګ، مرستیال والي شهزاده مظلومیار، په علمي او سلګونو شاعران، فرهنګپال او د شعر او ادب مینه وال د مشاعرې برخه وال وو. غونډې ته د پیل په خبرو کې، د اطلاعاتو او فرهنګ رییس فیضان الله پتان وویل، چې سږنۍ مشاعره له نورو څخه له جلا خونده برخمنه څکه ده، چې هم په کې د شاعرانو او مینه والو شمېر ډېر دی او هم به په کیفي لحاظ هنري ماښام وي. ده پر ټولو شاعرانو غږ وکړ چې په اشعارو کې او دې ته ورته مشاعرې له یوې خوا د ادب د مینه والو ذوق ورخړوبوي او له بلې خوا د فکري روڼتیا او د عامه اذهانو د تنویر لپاره ښې وسیلې دي. د مشاعرې لومړی شعر نوموتي شاعر، ذبن الدین حقبیار ووایه. وروسته، د پردې تر شا د نرمې موسیقۍ په بدرګه، ګڼ شاعرانو سټېج ته راغلل او خپل نظمونه، غزلې او نور اشعار یې د کلمې او ترنم په ډول برله پسې ووایه هستیو او مشاهیرو تصویرونه او نومونه یو په بل پسې رابښکاره کېدل که څوک به له مشاعرې راپهر کېده، د تفریح او هنر دې منظر یې پام اړولی شو په منځ کې د لغمان تیاتر د لوبغاړو له لورې د پښتو حرافاتي فلمونو پر موضوع یو تمثیل هم وړاندې شو چې ګډونوالو یې فن او هنرنمایي وستایله مشاعره تر ماسخوتنه وغزېده شاعرانو اشعار ویل، ترنمونه یې کول او ناستو مینه والو به په خوند او چکچکو بدرګه کول، خو چې مشاعره ختمه شوه، معنا یې دا نه وه، چې دا رنګین ماښام دې هم پای ته ورسېږي همدا چې محلي مشهور سندرغاړی پاچا خان پر سټېج رابښکاره شو، د مینه والو چکچکې شوې او د بزم او رومان یوه نوې برخه پیل شوه. خان ګېي محلي سندرې وویلې او د ډبلې، ارمونیې او رباب په سر او تال کې یې د ملنګ خان، محمدنوربابا او حیاخان استاد شعرونو ته سادګانې ورکړې د شپې شاوخوا ۱۲ بجې دا هر څه پای ته ورسېدل ،خو مېلمنو او کوربنو له دې هنري ماښامه خوند واخیست چې په زړه پورې خاطرې به یې تر ډېره د هېرېدو نه وي سمبور لغمان پسرلنۍ مشاعره یوه دودیزه مشاعره ده ،چې هر کال د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست له لورې، د دې ولایت د فرهنګیانو او مدني فعالانو په همکارۍ جوړېږي او د نورو ولایتونو له دودیزو مېلو او مشاعرو سره یې ښکاره توپیرونه دا دي. چې هم فرهنګي تنوع لري او هم یې فنکارۍ او هنریت ځانګړې دی.

نظر افغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولونکی او چاپونکی: صفي الله ماياړ

د سپورت نړۍ

په افغانستان کې په نوې بڼه کرېکټ پیلېږي

د افغانستان دکرېکټ د ملي لوبډلې دنکره چټک توپ اچوونکي حمید حسن په همکارۍ په افغانستان کې د شل اوریزو سیالیو لیګ په نوې طرز او بڼه جوړېږي. دغه لیګ چې د ټرې له تورو تولو نیکونو مختلف وي، په دې کې به هره لوبډله انه لوبغاړي لري، شل اوروبه به یې وي، خو هر ځل به پنځه توپه وي. په یو وایډ بوه منډه، خو په دویم وایډ شي. حمید حسن رسنیو ته وویل، چې له دې ډول کرېکټ سره به هغو لوبغاړو ته هم چانس ورکړل شي چې د ښپږیزې لیګ او د افغانستان پریمیر لیګ سیالیو ته پاتې شوي

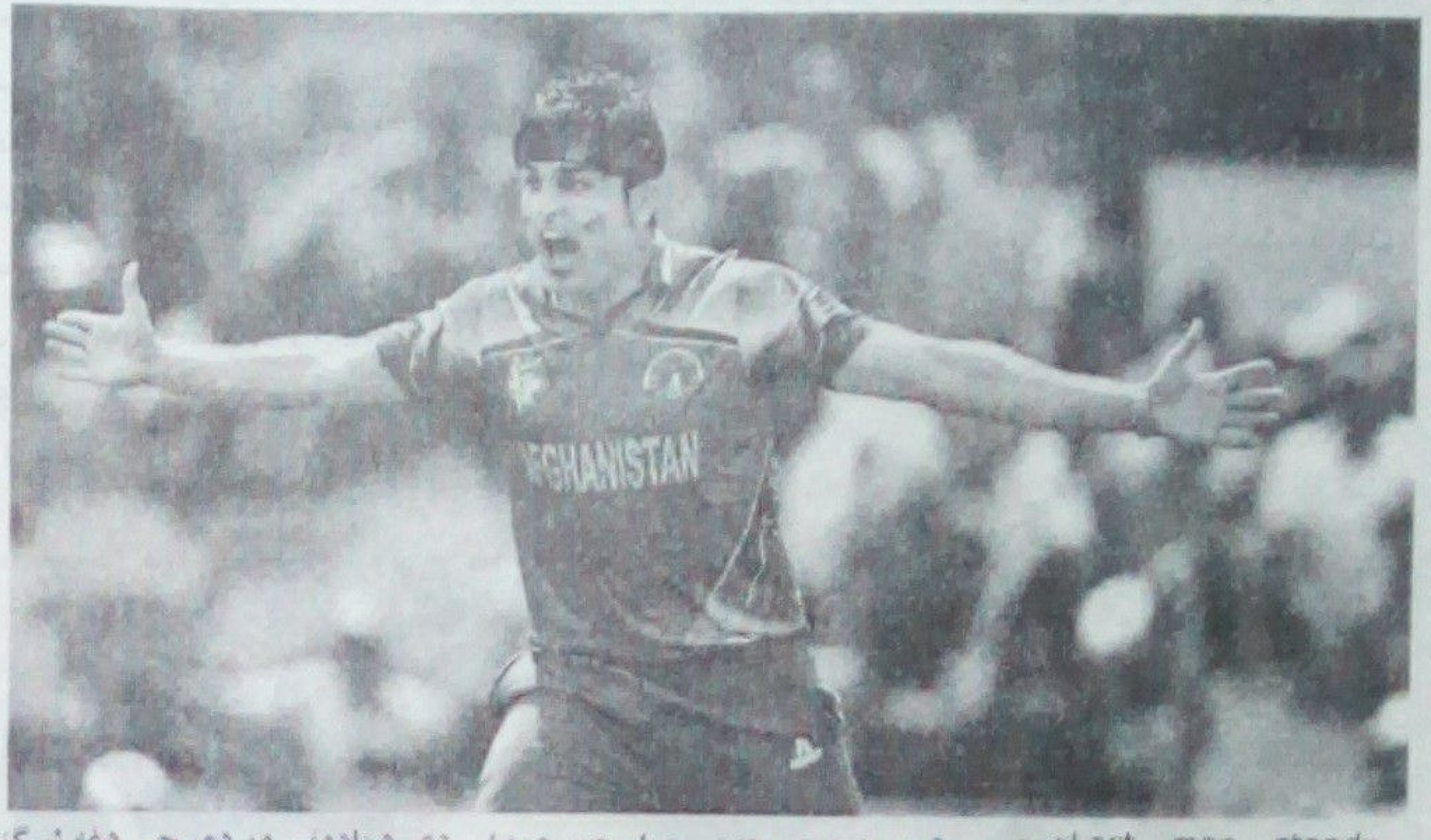

«Last man stand» یعنې وروستي لوبغاړي لوبېږي. نوم ورکړ شوی، د افغانستان له کرېکټ بورډ او نورو بورډونو څخه یې د جوړېدو جواز ترلاسه کړی او ډېر ژر به پیل شي. ددغه لیګ اصول او قوانین به توپ به درې منډې حسابېږي. همدا ډول که په وروستي توپ شپږیزه ووهل شي هغه به ۱۲ منډې حسابېږي په دې لیګ کې به وروستي یوازې پاتې لوبغاړي (Last man) هم توپوهنه کولای دي. د یادونې وړ ده، چې دغه لیګ به د ټرې په ۱۴ تورو هېوادونو کې هم وشي. خو ټاکل شوې چې په افغانستان کې به یې لومړی سیالي د ژلوټکي جوڼ میاشتې پرمهال وشي.

محمد نبي د ډیویلیئرز په ګډون لوبه کې څلور وېکټې واخیستې

د هند په غوره لیګ کې د حیدر اباد او بنګلور لوبډلو ترمنځ په سیالۍ کې محمد نبي چې د آی پي ایل په دولسم پړاو سیالیو کې یې لومړۍ لوبه کوله د آی بي ډیویلیئرز سټرې وېکټې په شمول څلور وېکټې واخیستې. په دغې سیالۍ کې چې لومړی توپوهنه د راشد او نبي لوبډلې وکړه، جوني بیرسټو او ډیوېډ وارنر په زړه پورې لوبه ننداري ته وړاندې کړه. دواړو لوبغاړو سلیزې ووهلې او سیالۍ لوبډلې ته یې په ټاکلو ۲۰ اوورونو کې ۲۳۱ منډې هدف وټاکه. په ځواب کې د بنګلور لوبډلې غوښتل چټک پیل وکړي، خو محمد نبي د خپل لومړي ځل په وروستي توپ وېکټه واخیسته. د دویم اوور په لومړي توپ یې دویمه وېکټه واخیسته. خو په بل توپ یې هیټرېک مس کړ. ډیویلیئرز چې په نړیواله کچه منونکی توپوهونکی دی غوښتل پر محمد نبي شپږیزه ووهي، خو بولډ اوټ

شواو په دریم ځل کې یې څلورمه وېکټه هم وسوځوله. چې په دې

سره یې په ۴ اوورونو کې د ۱۱ منډو په بدل کې ۴ وېکټې واخیستې. بنو لوبغاړي یې رن اوټ کړ او بل یې سټم مس شو. د بنګلور لوبډلې د سر هدف ښېرولو په ځواب کې د

تولو لوبغاړو په سوځېدلو یوازې ۱۱۳ منډې جوړې کړې د دوی له خوا زیاتې ۳۷ منډې ګرانډهوم جوړې کړې. همدا ډول راشد خان په خپلو څلورو اوورونو کې ۲۵ منډې ورکړې، خو په کومه وېکټه اخیستلو بریالي نه شو. خو تومورې

یو لوبغاړي رن اوټ کړ. د دې غوره لوبغاړي جوني بیرسټو ونومول شو. تومورې د ۷ شپږو او ۱۲ څلوریزو په مرسته ۱۱۴ منډې جوړې کړې. بنګلور لوبډلې یوازې د بیرسټو منډې هم نه شوای کړای او د ۱۱۸ منډو په توپیر یې ماتې وخوړه.

په ای پي ایل کې بریاوې راشد خان

د افغانستان د ملي لوبډلې تکړه او سوکه توپ اچوونکی راشد خان په بیګ باش لیګ کې د خپلې لوبډلې اډلیډ سټرایکرز له خوا په پرله پسې ډول په دویم وار له تولو ارزښتناک لوبغاړی وټاکل شو. د اډلیډ سټرایکرز لوبډلې پر خپله ټویټر پاڼه د راشد خان د غوره وېکټو اخیستلو ویډیو خپره کړې او ویلې یې دي چې راشد خان د یادې لوبډلې د ۲۰۱۸-۱۹م کال له ټولو ارزښتناک لوبغاړی دی. راشد خان په ۲۰۱۷-۱۸م کال کې هم د خپلې لوبډلې له تولو ارزښتناک لوبغاړی ټاکل شوی و. راشد خان هم په دې اړه خوښي ښودلې او خپلې لوبډلې او مینوالو ته یې مبارکي ویلې، تومورې کابلی

خوښ یم چې یو وار بیا د بیګ باش په ټورنمنټ کې د خپل ټیم سټرایکرز لپاره د کال ارزښتناک لوبغاړی غوره شوم. خپل ټیم او مینوالو ته مبارکي وایم. ستاسو له دعاوو او نیکو هیلو مننه. د راشد خان لوبډلې د تومورې په مرسته د ۲۰۱۷-۱۸ بیګ باش سیالیو اللولي خپله کړې وه. تومورې په دغه پړاو کې ۱۸ زیاتې وېکټې اخیستې وې. خو په تېر پړاو کې چې تومورې یو وار بیا له یادې لوبډلې سره غوره توپ اچونه ننداري ته وړاندې کړه، خو لوبډله یې ژر له سیالیو بهر شوه. د بیګ باش اووم پړاو سیالیو چې

په ۲۰۱۸-۱۹ کال کې ترسره شوي دا وار د محمد نبي لوبډلې اللولي وګټله. تومورې د خپلې لوبډلې په ګټه د آلراونډر په حیث لوبه ترسره کړه چې کامیاب ثابت شو. پر راشد خان او محمد نبي سربېره سږکال په یاد لیګ کې مجیب ځدران او قیس احمد هم ولوبډل. مجیب د برېزبن هیټ او قیس د هوبارټ هوریکنز لوبډلې په ګټه ولوبېدل چې به وځلېدل.

د بول خبر له مخې

د هند غوره لیګ سیالیو د دولسم پړاو په اتمه لوبه کې د سرایزرز حیدر اباد او راجستان رائلز لوبډلې مخامخ شوې چې په کې سرایزرز لوبډلې د راشد خان په مرسته سیالۍ لوبډلې ته د ۵ وېکټو په توپیر ماتې ورکړه. د سرایزرز لوبډلې ارزښتناک لوبغاړی راشد خان د خپلې لوبډلې په ګټه له ۱۹۸ منډو څخه په خپلو څلورو اوورونو کې یوازې ۲۴ منډې ورکړې او د جوس بټلر مهمه وېکټه یې واخیسته. راشد خان په هند غوره لیګ د بټلر پر وړاندې ریکارډ لري. تومورې بټلر ته ټول لس توپونه اچولي، ۳ یې ترې منډې جوړې کړې، خو څلور ځلې یې سوځولی دی. په یاده لوبه کې لومړی د راجستان لوبډلې توپوهنه وکړه، چې د سنجي سمسون او لوبډلمشر اجنکي رهاني په مرسته یې په ټاکلو شلو اوورونو کې د ۲ لوبغاړو په سوځېدلو ۱۹۸ منډې جوړې کړې. سنجي سمسون د روان کال آی پي ایل لومړۍ سلیزه ووهله. په ځواب کې د ډیوېډ وارنر او جوني بیرسټو برق رفتار توپوهنې سرایزرز لوبډلې ته چټک پیل ورکړ. خو په وروستیو کې چې لوبه یو څه سخته شوې وه راشد خان پرله پسې څلوریزه او په زړه پورې شپږیزه ووهله چې لوبډلې ته یې بریا ورکړه. تومورې په هر اړخیزه لوبې کولو سره د لوبې غوره لوبغاړی هم ونومول شو. تر دې دمه د راشد خان لوبډلې ۲ سیالۍ ترسره کړې چې یوه کې یې ماتې او دویمه کې بریا خپله کړې ده. دده سربېره د مجیب الرحمن پنجاب لوبډلې هم د دوو سیالیو څخه یوه بایللې او بله کې بریا خپله کړې ده.

سپورت د انسان په بدن کې ډار او وېره کموي

حيات الله حليم

دا یو څرګند حقیقت دی چې سپورټ د بدن د روغتیا لپاره هغه مؤثره اوله اهمیته ډکه وقایه ده چې په وړیا ډول د انسان روحي او جسمي سلامتیا برابر تامینېږي. نو په همدې خاطر ددې لپاره چې ورزشکاران ښه وهڅېږي، هرهېواد په مختلفو رشتو کې د دوی لپاره لوړه بودجه تخصیصوي ترڅو لوبغاړي یې هم د خپل هېواد او خان په ګټه ښه تمرین وکړي او بیا هم د کوم بل هېواد د لوبغاړو په وړاندې د سیالیو په ډګر کې وروسته پاتې نه شي. نړیوالې ورزشي سیالۍ د هېوادونو ترمنځ نهایت لوړ ملي او نړیوال اهمیت او ارزښت لري. څکه (آنلاین) د رسنیو له لارې خپرېږي او په میلیونونو کسان یې تماشا کوي، ګټونکي یې په لوړه کچه نازول کېږي او بایلونکي لا ډېر تمرین ته هڅول کېږي. خو په حقیقت کې ورزش ددوو موخو لومړی د بدني ځواک، ښې روغتیا، روحي او ذهني تسکین، دوهم په ملي او نړیوالو ورزشي سیالیو کې د ګټون لوبو خلیدو په موخه ترسره کېږي. موږ د ورزش ذهني جسمي او روحي ګټو په اړه د هېواد د سپورټ له تکړه ترینو او مربي ساغلي محمد طارق (صابر) سره مرکه کړې چې ستاسې پام یې لوستلو ته را اړوو. صابر په وینا چې څوا یې هېوادونو له

بوبل سره د جګړې په ډګر کې د تورو په ذریعه زورآزمایي کوله چې به دې کې لوړه مرګ ژوبله رامنځ ته کېده، یا به هم ښکیلې خواوې یو بل ته تسلیمېدلې. خو د زماني په تېرېدو سره په خپلو معرکو کې خپره ددواړو لورو ترمنځ ددوو کسانو تن په تن زور آزمایي ته را ورسېده چې په دې سیالي کې به ددواړو خواوو لښکرې آرامې پاتې او بلې خواته ودرېدې او دوو کسانو چې به یو له یوې او بل به له بلې غاړې څخه و د تن په تن سیالي ډګر ته را ووتل او هر لوري به چې مغلوب شو، نو د معرکې مغلوب به هم ګڼل کېده. د زماني په تېرېدو سره دغو سیالیو ورو ورو خپل ځای داسې سیالیو ته چې پرته له دې چې لښکرې را غونډې شي ددوو تنو او یا له هرې خوا څخه د سیالیو دنو عیت په اقتضا د خوځو تنو سیالیو ته چې کټ مټ د همغو رزمي سیالیو په میزان له اهمیت څخه برخمن او په همغه اندازه په استقبالېده، پرېښود. چې اوس هغه روایت په ملي او نړیوالو کچه له رزمي سیالیو څخه ورزشي سیالیو ته خپل ځای

پرېښود. دا سیالی نه یوازې ملي او نړیوال افتخارات لري، بلکې بحیله د ورزشکار د بدن سلامتیا برابر تامین وي. ساغلي (صابر) وویل ورزش مرسته کوي چې ښه او آرام خوب وشي، کېدای شي دا خبره خپلو خلکو ته د منلو وړ نه وي، خو د ورزش او خوب په هکله چې کوم نوي څېړنې او پلټنې شوې په کې ثابته شوې چې که څوک په یوه اوونۍ کې درې یا څلور ورځې پرله پسې له شلو څخه ترڅرشو دقیقو پورې آزاد او په خپل زړه تمرین وکړي نو په زړه پورې

آرام او ژور خوب کولای شي. د طارق وسا ده چې ورزش ډېر رسېدونکي بوډا توب مخه نیسي او ناڅاپي مرګ مخنیوی هم کوي، څکه هرڅوک چې عمر لوړېږي منظم ورزش کول بدن دلې روغ رمټ او قوي ساتي چې د میکروبونو زورنه پرې رسېږي، نو ظاهرا کله چې د میکروبونو مخه ونیول شي د ناروغیو مخنیوی هم کېږي. ورزش هډوکي مسلونه او عضلات قوي او سالم ساتي چې په اسانۍ سره د فزیکي ضعف ښکار هم نه کېږي هغه

به هډوکو معصلونو او عضلاتو د سپورټ د لا اغیز متوب په اړه وویل په منظمه توګه ورزش کول یو ښه او په زړه پورې عمل دی. کومې ستونزې چې په عضلو او هډوکو کې شته هغه له منځه وړي. که د یو منظم مهالوېش له مخې ورزش وشي جسمي پیاوړتیا ته مونست هغو خلکو ته چې دوی ورزش نه کوي زیاته وي او خپلې ورځنۍ چارې به په بنه توګه مخ ته وړي.

د ښاغلي صابر په وینا ورزش حافظه قوي کوي او ذهني تسکین را منځ ته کوي. په اوونۍ کې د دریو ورځو لپاره ۲۵ دقیقې په یو مزل کول د زړه کسې او ښه فکر کولو سبب کېږي. څېړنو ثابته کړې کوم خلک چې په منظمه توګه تمرین کوي د لوړ فکري تمرکز خاوندان وي او ددې ترڅنګ ورزش پر مغزو هم مستقیم مثبت تاثیرلري، څکه د مغزي تمرکز برخه پیاوړې کوي او روحي آرامتیا او ذهني تسکین را منځ ته کوي د طارق په وینا کوم کسان چې دوامداره او منظم تمرین

کوي همېشه خوشحاله او مثبت فکر کوي او د سوماني احساس ورسره نه وي. څکه په بدن کې یې تومره عصبانتوب وي چې خپلې تولې فزیکي سمګرتیاوې پرې کنترول کړې ورزش

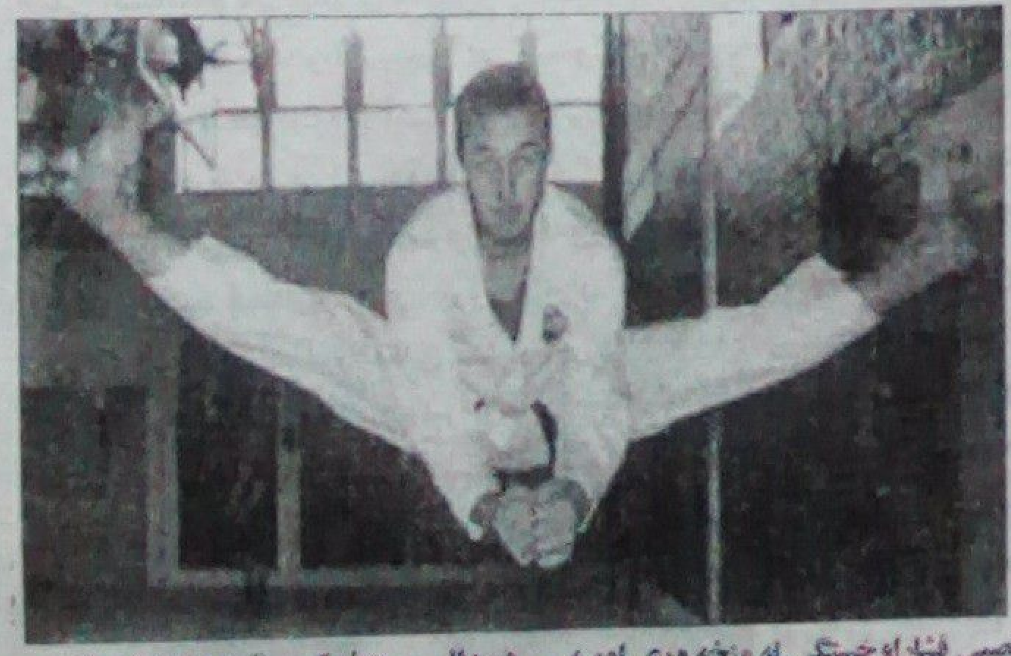

عصبي فشار او ستړتیا له منځه وړي او په کله کله ددې سبب کېږي چې وېره له منځه یوسي. په دغه حالت کې بدن له دوو ساعتونو تمرین وروسته د اعصابو د تسکین لپاره اندروفین تولیدوي چې د آسودګۍ سبب کېږي. اود بدني فعالیت لپاره یې بله فایده داده چې خوراکي رژیم برابروي. ښاغلي محمد طارق صابر د خپلې مرکې په پای کې وویل چې ورزش په لاندې ډول دوونس ذهني ګټې هم لري: د وېرې کموالی، د خوشحالۍ زیاتوالی، په نفس د باور

زیاتوالی، له آزادۍ فضا څخه خوند او لذت اخیستل، د ډار او وېرې کموالی، د ذهني قدرت زیاتوالی د حافظې قوي کېدل، د ښه یې تو کو په وړاندې د خان ساتنې توان، د تسکین او آرامتیا ډېروالی، د فزیکي قدرت او انرژۍ زیاتوالی، د خلاقیت ذهنیت، پر نورو د ښه تاثیر لوبډل همدارنګه د پورتنیو ګټو ترڅنګ یو ښه ورزشکار په ملي کچه د لوبې د ګټلو په صورت کې د خپل ټیم د سرلوړي، او همدارنګه په نړیوالو سیالیو کې په ګټون او د لوبې په ګټلو سره د خپل هېواد د افتخار او سرلوړۍ سبب کېږي او ملي او نړیوال نوم خپلوي د صابر په وینا یوازې څه چې هیڅکله نه پښېماني او نه جاني عوارض را منځ ته کوي هغه سپورت او تمرین دی.

تېر کال د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو کمېسیون ۳۰۴۹۹ کسان پر دندو گمارلي

په ټولیز ډول په کابل او ولایتونو کې د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو کمېسیون ۳۰۴۹۹، کسان د دولت په بېلابېلو ادارو کې پر دندو گمارلي دي

د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون مشر ښاغلي احمد نادر نادري پرون د دغه کمېسیون د کنفرانسونو په تالار کې د یوې غونډې په ترځ کې خبریالانو ته ووېل د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسیون هڅه کړې چې په دولتي ادارو کې د انساني خواک د گمارنې په برخه کې یوه، وړتیا، ربښتینولۍ او موخه په پام کې ونیسي دغو هڅو پر کمېسیون دخلکو باور او اصالت لوړ کړی او دیوکراسی له امله رامنځ ته شوی فساد کمولی شي

په ۱۳۹۷ لمریز کال کې په ټولیزه ډول په مرکز او ولایتونو کې ۵۴۷ تنه په لوړ رتبه لومړیو او دریمو بستونو کې ۴۲۸۳ تنه د منځنی کچې مدیریتي دریمو او څلورمو بستونو کې اوددې ترڅنگ د ملکي بستونه، په مرکز او ولایتونو کې د ۱۲۵۵۱ کسانو لپاره او په اوومو او اتمو بستونو کې ۱۱۱۱۸ تنه په دندو گمارل شوي، چې ټول شمېر یې ۳۰۴۹۹، تنو ته رسېږي

ده څرگنده کړه اصلاحات یوه دوامداره او پرله پسې پروسه ده فعاله او اغېزمنه اداره خلکو ته خدمت کول او دولمدار هڅو او کارونه اړتیا لري داهڅې د یوې شپې، یوې اوونۍ، یوې میاشتې او یوه کال لپاره نه دي، بلکې کلونه کلونه زیار او فعالیت غواړي په هره کچه چې یوه ټولنه پرمختگ کوي په هماغه کچه پېچلې غوښتنې او اړتیاوې پیدا کوي

د اداري اصلاحاتو اړتیا او دوام مهم دی عامه اداره هغه مهال کولای شي هېوادته پرمختگ ورپه برخه کړي چې له شرایطو سره خان یو شان کړي، نو په دریو اړخونو باندې دغه کمېسیون تمرکز کړی و لومړی اړخ: د اداري فرهنگ بدلون و، چې له فرد محور څخه باري محور اوخدمتونو په پام کې نیولو سره خپل فعالیتونه عیار کړي تېرکال لومړی خپله په کمېسیون کې هلې

خلې وشوې، چې دغه اداره په یوه خدمت گذاره اداره واړول شي اوددې ترڅنگ دوظیفوي اړتیاوو په پام کې نیولو سره خدمات وړاندې کړي

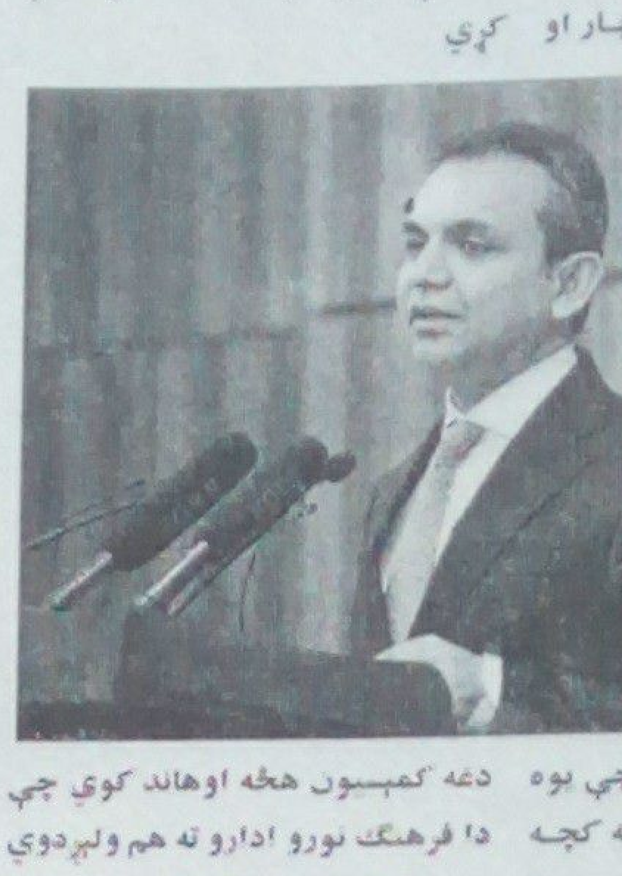

دغه کمېسیون هڅه اوهاند کوي چې دا فرهنگ نورو ادارو ته هم ولېږدوي، چې تلپاتې اونهادینه شي

ده د الکترونیکي گومارنې په اړه څرگنده کړه دا داري اصلاحاتو اوملکي خدمتونو خپلواک کمېسیون په دولتي ادارو کې دعملي اصلاحاتو په برخه کې د یوه قانوني سسټ په توگه، دالکترونیکي گومارنې په برخه کې لوی گام پورته کړی دی دغه کار دگمارنې په بهیر کې داناني لاسوهنې اوسرغړونې دکموالي او د روښنا د رامنځ ته کېدو لامل شوې اویه پایله کې دوضعیت د بېه والي سب کېږي دېلگې په ډول لوړ رتبه لومړي اودویم بستونه دالکترونیک سیستم له لارې آزادي سیالۍ ته وړاندې کېږي په لومړي قدم کې غوښتونکي دخونې وړ بست کودسیتم ته ورکوي اویه اتومات ډول د بست سرلیک د اړونده اداري نوم دبست موقعیت سیستم ته داخلېږي او دندکرې د معلوماتو لوړ زده کړو کاري تجربې، وړتیا او دریفرنسونو

دلېست وار زارسېږي داړتیا وړ سندونه لکه دندکرې کاپي، تحصیلي اسناد، د قرار داد سند اوساهم دغوښتونکي دولتي سوانح سیستم ته زیاتېږي، چې دمعلوماتو دلېست د پروسې له بشپړېدو وروسته نوماند ته داسنادو د رسېدلو تاییدي برښنالیک لېږل کېږي

ښاغلي نادري دملکي خدمتونو دکارکوونکو د روزنې په اړه ووېل دکمېسیون دملکي خدمتونو انستیتوت په ۱۳۹۷ لمریز کال کې ۶۵۴۰ تنه دملکي خدمتونو کارکوونکي دهېواد دننه روزلي اوهمدا راز ۸۶۳ کسان یې له هېواده بهر د روزنې لپاره استولې دي دملکي خدمتونو کارکوونکو ته دانگلیسي ژبې، دکمپیوټر مهارتونه، مدیریتي مهارتونه د رسمي لیکولو خرگوالې، دملکي خدمتونو له قوانینو اومقرراتو څخه خبرتیا، الکترونیکي حکومتولي، دفساد پروړاندې مبارزه او نورو برخوکې روزنې ورکړل شوې

ښاغلي نادري ډاگیزه کړه بخواه د گمارنې اواستخدام پراو ۸ میاشتې موده نیوله، خو دا پړاو اوس ۲۵ ورځو ته راټيټ شوی دی

ده دیوونکو د بستونو په اړه ووېل دیوونکو د پاکلو بهیر دپلي کولو لپاره ۱۱۵۰۰ بستونه اوهمدارنگه ... ده پنځم اوشپږم بستونو کاروان دی دهېواد په ۲۰ ولایتونو کې دیوونکو بستونو بهیر دیوې اوونۍ په موده کې پلي کېږي

سربېره پردې د ۵۵۰۰ پنځم بستونو پاکنه د وزي ماشني تولیک ... کېږي د اداري اصلاحاتو کمېسیون مشر ووېل دعدالت په پام کې نیولو سره کمېسیون ۲۴۸۶ شکایتونو ته رسیدگې کړې او دغه پړاو یې ساده کړې دي

محبوب

سوله د افغانانو په غوښتنه...

د ملي ټولې او رسیو ۲۰۰ استازو برخه لرله او د سولې پر موضوعاتو یې بحث وکړ. هغې زیاته کړه موږ په دې خاطر چې مشخص آدرس ایجاد او خپل غږ گلو پورته کړو، دغه کنفرانس مو جوړ کړ او لومړی مو حکومتي سوونیو ته مراجعه وکړه او وروسته خپل غږ بین المللي ټولنې ته رسوو اغلې رسولي ووېل سوله زموږ اسلي غوښتنه ده او موږ غواړو هغه پرېکړې چې زموږ په اړه کېږي او یا هغه اندېښې چې لرو باید خواب شي. په دې غونډه کې د رسیو په استازیتوب صدیق الله توحیدي د یاد کنفرانس دگروپي بحثونو په اړه ووېل، په کنفرانس کې د افغانستان د اسلامي جمهوري نظام د بدلون نه منل، د ملي وثیقې په توگه د اساسي قانون تضمین، په آنلي ټولنه کې د اوریند ژېنگښت، د ملکي تلفاتو د مخنیوي باور جوړولو، له ټولو تروریستي ډلو سره د طالبانو د اړیکو پر پرې کولو، د پیلوړي مذاکره کوونکي پلاوي د گمارلو، د نظام تداوم او پر طالبانو د نیوکي کولو د حق په اړه پر ۱۲ بحثونو هراړخیزې خبرې وشوې. وروسته مرتضی حقیقت د یاد کنفرانس پرېکړه لیک ولوست چې په کې د سولې د مذاکراتو پر پایلو پورې په اساسي قانون کې د نه لاسوهنې، د موقت حکومت ایجاد د حل لار نه ده، د فوري اوربند پر اعلام، د ښځو او ملکي تلفاتو پر مخنیوي، د سولې په مذاکراتو کې او له هغه وروسته د ښځو د موثر حضور تضمین ورکړل شي، د بیان پر ازادۍ د معاملې نه کولو، د ډیډخلو هېوادونو له لورې د مشخصو تضمینونو په ورکولو او د سولې په پروسه کې د بین الحکومتي سازمانونو په رول ټینگار شوی و. توندې ته دغه راز اجرائیه رییس ډاکټر عبدالله عبدالله خبرې وکړې او د یاد کنفرانس د جوړونکو د نوښت د قدرداني ترڅنگ یې ووېل نننۍ د سولې په اړه د افغانستان د خلکو د هیلو او اندېښنو غږ پیل کړ. نه زیاته کړه ننني د وړاندیزونو محتوا، د افغانستان د مطلق اکثریت د خلکو غوښتنه ده. خلکه هېڅوک ته د جگړې دوام نه غواړي. هغه ټینگار وکړ، او سولې معامله نه کېږي او که داسې کار وشي، نو په هغه سوله به وي او په اصل کې به سوله نه وي. ډاکټر عبدالله عبدالله ووېل، که جگړې موږ خپل غږ په واحد ډول پورته کړو، دا یو ستر قوت دی. علما، مشران او د افغانستان ټول خلک له موږ سره په دې غږ کې شریک دي. وروسته جمهوررییس غني د یاد کنفرانس له جوړونکو څخه د مننې ترڅنگ ووېل، ستاسې حضور او د پرېکړه لیک خپرول د دې ښکارندویي کوي چې اساسي قانون او د هغه ارزښتونه یواځې د کاغذ پرمخ نه، بلکې زموږ په زړه او مغز کې ځای لري

ده زیاته کړه، زموږ تمرکز په ملي بحث کې د سولې د هدیې په نامه ورکړ شوی او د سولې دا هدیه زموږ د اوسني او راتلونکي نسلونو ده. جمهوررییس په دې اړه چې سوله په حاشیه نه، بلکې زموږ د ملي بحث په متن کې قرار لري په ټینگار سره ووېل، د دې اړتیا ده چې سوله باید یوه کلمه نه وي، د هغې ابعاد او دولونه دي په پام کې ونیول شي، څکه پایداره سوله د افغانستان د ثبات لامل گرځي. جمهوررییس غني ووېل، هدف او وسیله باید تفکیک شي، سوله وسیله ده او د قانوني او ولسواک نظام په وسیله سیاسي ثبات، هدف دی. هغه زیاته کړه، له اساسي قانون څخه تېرېدنه د بقا او د ملي منافعو د تامین نسخه نه ده او ملي استحکام زموږ د اساسي قانون پایله ده. دغه راز له ټولو بین المللي شریکانو سره زموږ د اړیکو اساس د ثبات ټینگښت او د اساسي قانون خوندي کول دي. جمهوررییس ووېل، موږ چاته تسلیمي نشو ورکولای او نه هغې چې د سولې مذاکرات پایلې ته ونه رسېږي، موږ د خپلې هر لوېشت خاورې څخه په قوت او عزت دفاع کوو. جمهوررییس غني د جنگ مدیریت ته په اشارې ووېل، زموږ ټینگار دادی چې اوربند رامنځته او د هراړخیزو مذاکراتو لپاره شرایط برابر شي. محمداشرف غني څرگنده کړه، د سولې مذاکره بې قید او شرطه ده، خو سوله قید او شرط لري او د افغانستان ملت د مذاکراتو حدود ټاکي ده ټینگار وکړ، که څوک فشار راوړل کړي چې غیرقانوني چلند وکړو، دا موږ ته د منلو وړ نه ده. جمهوررییس ټینگار وکړ، د سولې مذاکرات په جدي او اساسي وي او چې ملي یووالی موجود او په یوه خط کې ودرېږو، زموږ دریځ به په مراتبو پیاوړی وي. د هېواد جمهوررییس ووېل، د ملي یووالي حکومت د سولې شرایط برابر کړي، څکه موږ د خپل ملت درد احساسوو ده زیاته کړه، د امریکا متحدو ایالتونو سره هوکړې ته رسیدلي یوو د افغانستان خلک چې د سولې پروسه کې، په هره موضوع اندېښنه ولري، په مفصله توگه به پرې خبرې کوو. جمهوررییس غني د دې په څرگندولو سره چې د افغانستان د خلکو په اراده باید نظیم فعالوت ونه شي ووېل، موږ ارزښتونو نه باورمند یوو او په تعقل ورباندې چلند کوو.

زلمی خلیلزاد لارې ته سم کړای...

په اړه خپل دریځ روښانه کړ امریکایان که هرڅومره لوبه وکړي، خو په ضمن کې زیات هوښیاران څکه دې چې مخکې له دې پرېکړه وکړي، یوځل د اکثریت عکس العمل ته گوري اوس مهال بېغیر خو محدودو ډلېنوړچیانو، د هېچا خوښه نه ده، چې موقت دولت دې جوړ شي، څکه دا حل لاره نه شي کېدای. اوس امریکا په دې ډاډمنه شوه چې د ملت له ارادې پرته یې خه نه شي تمثیل کېدای څکه نو خلیلزاد ته لارښوونه کېږي چې له خپل مخکني موقف څخه تېر شي. خلیلزاد وړمه ورځ په ډاگه کړه چې سوله لري ده او باید راتلوونکو ټاکنو ته چمتووالی ونیول شي یعنې دېر لوی تغییر په موقف احندا او خبرو کې راغلی دی. څکه نردې وړاندې د خلیل زاد په پلان کې هېڅ ټاکنې مطرح نه وې. یوازې

د سولې هوکړه او ورسره په څنگ کې د ده په لوبه « موقت دولت » چې دا یوه افغان ته هم د منلو وړ موضوع نه وه. امریکا او خلیل زاد په دې یوې شوې چې محب خپله غوښتنه نه، بلکې د ملت غوښتنه بیان کړې، څکه هېڅ افغان په دې باور نه دی، چې موقت حکومت دې بېه بدیل وي، د لنه هر افغان نه یوازې تجربې دا وایي که موقت وي یا اوسنی حکومت، خو بیا هم لوبغاړي امریکایان دي او دې نه اندېښنه لري چې موقت دولت د یوې بلې ډرامې پیل ونه اوسي. له کله نه چې محب خپلې څرگندونې کړې، نو امریکا او چارواکي یې د ارگ پر ځای پر سپېدار څرخېږي چې د لنه هم یوازې پر غوښتنه اکتفا شوې، که چېرې

داسې نه وې، نو نردې وړاندې د امریکا لپاره ارگ د مشورو ځای و. خلیلزاد اوس د یوه منځلاري په توگه عمل څومره کړي، څومره چې یې طالبان رضولي اوس په دولت هم رضوي له ولسمشر محمد اشرف غني سره یې لیدنه د یوه بدلون له مخې کړې، څکه تردې وړاندې داسې څه نه وو شوي چې خلیلزاد به خپلې ټول مالومات ورسره شریکوي. تراوسه هېڅ باور نه کېږي چې دی دې به شپږم پړاو خبرو کې هم وکړای شي چې له طالبانو سره هوکړو ته ورسېږي، ترڅو چې طالب لوری بین الافغاني خبرو ته حاضر نه شي، نو امکان نشته چې پردې به مو پخلا او سره کېښنوي د هغوی یوازنی هدف په افغانستان کې جگړه ده

په افغانستان کې مثبت گامونه اخیستل شوي...

دوام کوي. د سې شپې په ورځ د سپینې ماڼۍ په غونډه کې ولسمشر ټرمپ ووېل: هېواد یې د ناټو ټرون ته ټینگ تعهد لري. خو نوموړي پر یو شمېر هېوادونو انتقاد وکړ چې د دغه ټرون په لگښتونو کې خپله برخه په سمه توگه نه ادا کوي. نوموړي په خانگړې توگه د حرمني یادونه وکړه او

وېیول چې په ناټو کې، د هغه هېواد مالي ونډه بیخي کمه ده. د ناټو عمومي منشي ینس ستولټنبرگ هم په لنده وینا کې په عراق او سوریه کې د داعش ډلې د ماتې یادونه وکړه، خو ټینگار یې وکړ چې دا ډله په بشپړه توگه له منځه نه ده وړل شوې. ینس ستولټنبرگ همدارنگه په افغانستان کې د

امریکا هڅې وستایلې او وېیول: « موږ پر دې کلک باور یوو چې په افغانستان کې د کړکېچ او جگړې د سوله‌ییز هوارۍ لپاره د امریکا د هڅو ملاتړ ډېر مهم دی، موږ د دې هڅو ملاتړ کوو ». د ناټو د غړو هېوادونو د بهرنیو چارو وزیران پرون چهارشنبه په داسې حال کې د افغانستان په اړه بحث ته کېناستل چې په هېواد کې د بل هر وخت په پرتله د سولې هڅې زیاتې شوې دي.

ارمان لونې څنگه د پولیسو د مشر په امر شهید...

د دوام او پر نورو قومونو یې د حېتي اچولو د لړۍ د پراختیا په موخه پنجابي ملېشو د هر هغې کورنۍ کسان او محکمې غړې وژلې او یا یې زولنۍ ورک کړي. چې له پنځه یې د خپلو حقونو او ازادۍ تر لاسه کولو لپاره غږ پورته کړی دی. څه موده وړاندې د پښتون ژغورنې غورځنگ

مشر منظور پښتین وېلي، پاکستاني رياست لا هم د دغه غورځنگ د فعال غړي ارمان لوني قاتل نه دی پیدا کړی او دا قصه یې بې له څرلو همداسې پرې اېښې ده. ارمان لوني چې اصلي نوم یې محمد ابراهیم و. د

سنځاوي، اوسیدونکی و او په پښتون ژغورنې غورځنگ کې دومره زيات فعال و، چې نه یوازې د تنگ میدان نه یخپله راوتلی و، بلکې خپله خور وړانگه لوني یې هم له څنې سره د تنگ میدان نه راوستی وه

په ملکي ادارو کې د ښځو شمېر...

په کابل او ولایتونو کې په اداره کې د طالبانو د رژیم د ړنگېدو سره سم یخوانیو مجاهدینو د حکومت اکثرو ماموریتو نش ملکي او نظامي بستونه ډک کړل، چې ورسره د هېواد اداري تشکیلات د بهرو ستونزو سره مخ شو اوس مهال د افغانستان په ۴۲ ملکي ادارو کې څلور لته څلورویشت زره ماموریں په دنده بوخت دي. د دې شمېر ۳،۷۲ سلنه یې ښځې دي، د شمېر ۲ سلنې ته لوړ کړی د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون رییس دغو ستونزو ته په گتو وایي: د دغه دودونو پر وړاندې جدي اقدامات کړي او اوس تر ډېره د ماموریتو گمارنې په برخه کې د هغوی کاري وړتیا ته پاملرنه کېږي. په ملکي ادارو کې د اصلاحاتو پروگرام پر وړاندې په حکومت کې هم ستونزې شته. د تېرکال په وروستیو کې، چې دغه کمېسیون د بهرنیو چارو په وزارت کې د اصلاحاتو بهیر د پلي کولو لپاره اقدام وکړ، د وزارت د لوړ پوړو چارواکو د مخالفت سره مخ شو او د اصلاحاتو بهیر په دغه وزارت کې پلي نه شو

افغان اعلانات

◈ ◈ ◈ ◈

شرکت های علاقمند و واجد شرایط میتوانند آفرها را از شورای انکشافی قریه اتفاق واقع ولسوالی بگرامی و یا به شماره های تیلفون ۰۷۸۸۲۰۵۰۳ تماس گرفته بدست آورند و الی ۲۱ روز بعد از تاریخ اعلان نرخ داده شده خود را در پاکت سربسته به شورای مذکور تسلیم دهند آفرهای مذکور در قریه ۲۱ روز بعد از تاریخ اعلان به ساعت ۱۰:۰۰ با حضور داشت هیئت باز شده و برنده اعلان میگردد شرطنامه را میتوانند ملاحظه کنند تضمین نقدا اخذ میگردد ۲۲۳۵

◈ ◈ ◈ ◈

محترم دوکتور فضل ذکریا فرزند فضل مالک متخصص جراحی عمومی که طی درخواستی از صورت مفقودی سند تخصص خویش اطلاع و خواهان اخذ سند مثنی شده است ۲۲۶۱

◈ ◈ ◈ ◈

ریاست معارف شهر کابل ضرورت یک درینه حویلی کرایی که حداقل ۲۱ باب اطاق و یا بیشتر از آن را داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ بغرض تدریس شاگردان لیسه شهرک پامیر مربوط حوزه هفدهم از طریق روزنامه ها به نشر سپرده بود موضوع یکبار دیگر به نشر سپرده میشود علاقمندان درخواست خود را بعد از نشر اعلان الی ۱۲ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزلی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند ۲۲۲۷

◈ ◈ ◈ ◈

ریاست معارف شهر کابل بغرض تدریس شاگردان متوسطه آسیاب بیتی به یک درینه حویلی که حداقل ۶ باب اطاق و یا بیشتر از آن داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ ضرورت دارد اشخاص که در ساحه حوزه سیزدهم همجو مسیر داشته باشند و طور کرایه بدهند درخواست های خویش را بعد از نشر اعلان الی مدت ۲۱ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزلی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند ۲۲۲۳

موسسه افغانهای متاثر از ماین آلتو یک موسسه غیر دولتی، غیر سیاسی و غیر انتفاعی با شماره ۹۹۳، وزارت اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان به حیث یک موسسه داخلی ثبت می‌باشد.

موسسه آلتو یک عراده موتر تویوتا لندکروزر فرسوده خویش را به تاریخ ۱۳۹۸/۱/۱۹ به لیلام می‌گذارد، بنا بر این از همه‌ی متقاضیان خواهشمندیم که قبل از تاریخ لیلام درخواستی‌شان را کتباً در موسسه آلتو ثبت نمایند.

آدرس دفتر: ناحیه دهم، سرک دوازدهم قلعه فتح‌الله، نمبر خانه ۲۵۰ ولایت کابل

شماره تماس: ۰۷۷۲۶۲۰۸۹۱، ۰۷۹۲۸۲۲۹۲۳

◈ ◈ ◈ ◈

محترم وارد محمد خان فرزند خان محمد مالک لایراتوار طبی اخان واقع ولایت خوست که قبلا درجه مکتوب نمبر ۹۸۴۵۰۲ مورخ ۱۳۹۶/۸/۱۷ رسما از طریق این اداره افتتاح گردیده طی درخواستی جداگانه به ریاست محترم عمومی ثبت مرکز و مالکیت های فکری خواهان فروش لابراتوار خویش بالای محترم قیمت خان فرزند عبدالعلی گردیده که ریاست محترم احکام لازم ارشاد فرموده اند اشخاص، موسسات و دوایر دولتی که در مورد لابراتوار مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به وزارت صحت عامه آمریت عرضه خدمات صحی بخش خصوصی مراجعه نموده در غیر آن ادعای شان باطل میباشد ۲۲۳۶

◈ ◈ ◈ ◈

اعلان داوطلبی پروژه آبرسانی قریه اتفاق دارای کود شناسایی 01-0110-M0068 شورای انکشافی قریه اتفاق برنامه ملی میثاق شهروندی، جهت تکمیل پروژه شبکه آبرسانی احجام ذیل:

۱- حفاری ۱ حلقه چاه آب به شکل دوارئ به قطر ۱۰ انچ به عمق ۱۲۰ متر معه پاک کاری و پمپ تست آن

۲- تهیه و نصب ذخیره فلزی ۲۷ متر مکعب به ارتفاع ۱۲ متر که مربوط یک باب شبکه آب آشامیدنی میباشد مطابق طرح داده شده که ضم فورم هذا میباشد را به قرار داد میدهد.

◈ ◈ ◈ ◈

شرکت خدماتی و مشورتی راستا دارنده جواز نمبر D21153 جواز شرکت مفقود گردیده است اعتبار ندارد ۲۲۲۵

◈ ◈ ◈ ◈

محترم نورالرحمن ولد مورخان دارنده تذکره ج ۲ ۱۳۵۴ ص ۱۱۹ ث ۵۸۳ سکونه اصلی ولایت کنر امتیاز یک باب درملتون ملکیت خویش را به اسم خنیخ غرلی واقع ناحیه پنجم ولایت کابل بالای محترم هدایت الله ولد بسم الله دارنده تذکره ج ق ۱۳۷۸ ص ۲ ث ۱۰ سکونه اصلی ولایت ننگرهار به فروش میرساند اشخاص موسسات و دوایر دولتی که بالای درملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند ۲۲۶۰

◈ ◈ ◈ ◈

ریاست محکمه ابتدائیه تجارتی کابل به اطلاع اسامی حاجی هنر ولد حاجی نور حسن که مسکونه ناحیه نهم شهر کابل میباشد میرساند هرگاه نامبرده مذکور تا مدت دو ماه جهت تعقیب دوسیه نسبتی شان به این محکمه حاضر نگردد در غیاب شان تصمیم اتخاذ و آنته حق شکایت را ندارد ۲۲۰۲

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم مروه بنت محمد فاروق مفقود گردیده اعتبار ندارد 2517

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم علی احمد ولد حسین داد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2507

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم شهزاده ولد حاجی زرگل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2515

◈ ◈ ◈ ◈

محترم جمیله بنت غیاث الدین وکیل شرعی نواخانه سلیمان قاسمی واقع ناحیه دوم ولایت بلخ که ملکیت محترم محمد الله ولد غیاث الدین دارنده تذکره ج ۲ ص ۱۹ ث ۹۲ سکونه اصلی ولایت بلخ میباشد بالای محترم محمد نسیم ولد محمد قسیم دارنده تذکره

ج ۲ ق ۱۳۸۳ ص ۶۰ ث ۳۰۰ مسکونه اصلی ولایت بلخ به فروش میرساند اشخاص موسسات و دوایر دولتی که بالای درملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند ۲۲۳۶

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم ذبیح الله ولد حیات الله مفقود گردیده اعتبار ندارد 2004

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم سیف الله ولد محمد فیروز مفقود گردیده اعتبار ندارد 2497

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم نوروزی مگل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2498

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم حسن ولد غلام محمد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2495

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد عارف ولد عبدالغفور مفقود گردیده اعتبار ندارد 2501

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم خدای داد ولد عبدالاحد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2502

◈ ◈ ◈ ◈

جواز کار نمبر ۹۰۰۲۱۰۰۲۴۸۸ به اسم خواجه فهیم ولد خواجه محبوب مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۱۳

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم ... ولد محمد یاسین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۳۳

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم امیدالله ولد محمد علی مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۵

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد مبین ولد محمد یاسین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۳۲

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم نورالدین ولد نورمحمد مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۱۹

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد جمعه ولد علی مبین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۰

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم بصیره بنت قربان

مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۲

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم زهرا بنت سفرعلی مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۴

◈ ◈ ◈ ◈

شماره WJ/98/C-05/NCB

ریاست عمومی دارالانشای ولسی جرگه از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی محدهیزه جات و روغنیات که مشخصات آن موجود است اشتراک نموده و نقل چاپ شده شرطنامه مربوطه را در حافظه یا فلش دیسک از اداره ویا وبسایت www.npa.gov.af بدست آورده و آفر های خویش را از تاریخ ۱۳۹۸/۱/۱۷ مطابق شرایط مندرج شرطنامه به طور سربسته، مهر و امضا با مبلغ ۲۷۰۰۰۰ (دوصد و هفتاد هزار افغانی) تضمین آفر طور ضمانت بانکی الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۱۳۹۸/۲/۹ به آمریت تهیه و تدارکات واقع ... دارالامان مقابل شفاخانه کبور، الحاقیه شورای ملی ارایه نمایند آفر های ناوقت رسیده و انترنتی قابل پذیرش نمیباشند ۲۲۱۳

◈ ◈ ◈ ◈

شماره WJ/98/G-04/NCB

ریاست عمومی دارالانشای ولسی جرگه از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی محدد لیسه ... مشخصات آن موجود است اشتراک نموده و نقل چاپ شده شرطنامه مربوطه را در حافظه یا فلش دیسک از اداره ویا وبسایت www.npa.gov.af بدست آورده و آفر های خویش را از تاریخ ۱۳۹۸/۱/۱۷ مطابق شرایط مندرج شرطنامه، به طور سربسته، مهر و امضا به مبلغ ۳۴۰۰۰۰ (سه صد و چهل هزار افغانی) تضمین آفر طور ضمانت بانکی الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۱۳۹۸/۲/۱۰ به آمریت تهیه و تدارکات واقع سرک دارالامان مقابل شفاخانه کبور، الحاقیه شورای ملی ارایه نمایند آفر های ناوقت رسیده و انترنتی قابل پذیرش نمیباشند ۱۳۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هېواد ورځپاڼه کې ګډون وکړئ!

د دولتي ادارو، عامو خلکو او زده کوونکو لپاره کلنۍ ګډون؛	(۴۰۰۰) افغانۍ
۶ مياشتنۍ ګډون؛	(۲۰۰۰) افغانۍ
د کورنيو شرکتونو، مؤسسو او انجوګانو لپاره کلنۍ ګډون؛	(۶۰۰۰) افغانۍ
۶ مياشتنۍ ګډون؛	(۳۰۰۰) افغانۍ
د بهرنيو سفارتونو، انجوګانو او مؤسسو لپاره کلنۍ ګډون؛	(۸۰۰۰) افغانۍ
۶ مياشتنۍ ګډون؛	(۴۰۰۰) افغانۍ

HEWAD DAILY
هېواد

سياسي - اقتصادي ورځپاڼه

پنجشنبه د ۱۳۹۸ د وري ۱۵مه د ۱۴۴۰ ق د رجب المرجب ۲۸مه د 4/4/2019

«ژر به د صنعتي پارکونو د برېښنا ستونزه هواره شي»

د افغانستان برېښنا شرکت وايي، تر راتلونکو درېيو مياشتو به د صنعتي پارکونو د برق ستونزه په بشپړ ډول هواره شي. د دغه شرکت مشر امان الله غالب د چهارشنبې په ورځ د کابل صنعتي پارکونو لپاره د ۲۰ ميګا واټه برېښنا اضافه کولو د پروژې په پرانيسته کې ووېل چې تر راتلونکو څو نورو مياشتو کې به د دغه ولايت د خصوصي سکتور صنعتي پارکونو ته ۱۲۰ ميګا واټ برق ورسوي. د نوموړي په خبره، د دغې پروژې لګښت ۳۰ ميليونه ډالره دی او دغه اندازه برېښنا به وکړای شي چې د فابريکو د برچاويو ستونزه هم حل کړي. د افغانستان د برېښنا شرکت د معلوماتو له مخې اوس‌مهال د کابل صنعتي پارکونه ۴۰ ميګا واټه برېښنا لري، خو په‌دې اندازه برېښنا د فابريکو د توليداتو لپاره کافي نه‌بلل کېږي.

بهرني لنډ خبرونه

د سېلابونو له وېرې ګڼو ايرانيانو کلي پرېښي

د ايران حکومت په خوزستان ولايت کې د سېلابونو د خطر له کبله د ۷۰ کليو د خالي کولو لارښوونه کړې ده. ويل شوي چې دغه کلي د ديز او کرخه سيندونو ته نږدې پراته دي. د ايران په بېلا بېلو ايالتونو کې په تېرو دوو اوونيو کې سېلابونو ۴۷ انسانان وژلي. حکومت په ډېرو هغو ايالتونو کې چې د سېلاب له ګواښ سره مخامخ دي، بېړنی حالت اعلان کړی دی.

د هند او پاکستان په نښتو کې ۷ کسان وژل شوي

په کشمير کې د پاکستاني او هندي عسکرو ترمنځ په وسله واله نښته کې ۷ انسانان وژل شوي ۳ پاکستاني عسکر او يو ملکي وګړی، همدا راز يوه هندۍ ښځه، يوه نجلۍ او د هند د نيمه پوځي ځواک يو غړی وژل شوي دي. د پاکستان پوځ ويلي چې هندي عسکرو يې د شپې له خوا د پاکستان تر ولکې لاندې سيمه کې پرتې پوستې په نخښه کړې دي.

سلګونه ميليونه انسانان له لوږې سره مخ دي

د ملګرو ملتونو د خوراک او کرنې سازمان «ايف اې او» په حواله په تېرکال کې په ۵۳ هېوادونو کې ۱۱۳ ميليونه انسانان د لوږې ښکار وو. له ناوړه تغذيې افغانستان، کانګو جمهوريت، اېتوپيا، نايجيريا، جنوبي سوډان، سوډان، سوريه او يمن اغېزمن وو. د هغو هېوادونو شمېر مخ پر زياتېدو دی چې د خوراک رسونې په برخه کې له سختو مشکلاتو سره مخامخ دي.

خوان ګوايد ښايي خونديتوب له لاسه ورکړي

د وينزويلا ستره محکمه غواړي خوان ګوايدو چې ځان يې خپله د هېواد د موقت ولسمشر په توګه نوماولی، خونديتوب لغوه کړي. قاضيانو د اساسي قانون له جوړونکي شورا څخه چې حکومت ته نږدې بلل کېږي، غوښتنه کړې چې په دې موخه اړوند ګامونه پورته کړي. ګوايدو تر دې وړاندې د ۱۵ کلونو لپاره پر سياسي مقامونو له کاره منع شوی و. خوان ګوايدو له څو مياشتو راهيسې له ولسمشر نيکولاس مادورو سره د واک پر سر مبارزه کې ښکېل دی.

د الجزاير ولسمشر عبدالعزيز بوتفليقه استعفا وکړه

د الجزاير ولسمشر عبدالعزيز بوتفليقه د شپږو اوونيو تر سوله‌ييزو ولسي اعتراضونو وروسته استعفا وکړه. خلکو د ۲۰ کلونو لپاره پر قدرت د ده پر پاتې کېدو اعتراض درلود. ۸۲ کلن بوتفليقه په ۲۰۱۳ ميلادي کال کې تر مغزي سکتې وروسته په عام محضر کې لږ ليدل شوی. د الجزاير د اساسي قانون له مخې د مشرانو جرګې رييس عبدالقادر بن صالح به د ۹۰ ورځو لپاره د دغه هېواد لنډمهاله رهبر وي او بايد په الجزاير کې د جمهوري رياست انتخابات تنظيم شي. فرانسې، په الجزاير کې د ډموکراتيک انتقال ډاډ ورکړی دی.

ترزا مې: د «برګزېټ» لپاره مهلت غواړي

د برېتانيا صدراعظمه وايي، له اروپايي ټولنې غواړي چې د «برګزېټ» يا له دې ټولنې د برېتانيا د وتلو پر سر دې د مذاکراتو لپاره زيات مهلت ورکړي. ترزا مې د کابينې په غونډه کې له اوو ساعتونو ناندريو، وروسته، له اروپايي ټولنې د برېتانيا د وتلو پر راتلونکو ګامونو د اپوزيسيون له مشر جرمي کوربن سره هم خبرې وکړي. د برېګزېټ پلان خلک ستړي کړي او غواړي عملي شي. تر دې مخکې د کارګر ګوند مشر جرمي کوربن چې د اپوزيسيون استازيتوب کوي، په وار وار د ترزا مې د ګوښه کېدو غوښتنه کړې وه، خو اوس بايد دواړه د برګزېټ د توافق په اړه خبرې وکړي. **له بهرنيو منابعو څخه**

جمهوررييس غني د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکيل جنازې ته درناوی وکړ

د افغانستان د اسلامي جمهوريت جمهوررييس محمداشرف غني پرون له غرمې مخکې د يو لړ مراسمو په ترڅ کې د لوګر د ولايتي شورا مرستيال مرحوم ډاکټر عبدالولي وکيل جنازې ته درناوی وکړ. جمهور رييس غني په شهيد محمد داوودخان روغتون کې د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکيل اروا ته د دعا پرمهال ووېل، ډاکټر عبدالولي وکيل هېواد او خلکو ته د خدمت او صداقت ژمنه لرله هغه د اخلاقو نمونه و او هيڅ هم تونده خبره ترې وانه وريده. جمهوررييس د همدې پر مړينې د خواشينۍ څرګندولو پرمهال د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکيل کورنۍ، د لوګر ولسونو، د ولايتي شورا استازو او د افغانستان خلکو ته تسليت ووايه. ورپسې د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکيل د کورنۍ په استازيتوب جنرال علي شاه احمدزي او حکم خان حبيبي د خبرو پرمهال د جمهور رييس غني له غمشريکۍ او ډاډګيرنې څخه په مننې ووېل، مرحوم ډاکټر عبدالولي وکيل يوازې د لوګر نه، بلکې د ټول افغانستان خدمتګار او خوان کدر وو. وروسته جمهور رييس غني تر ټاکلي ځای پورې د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکيل د جنازې د لېږد مراسمو کې چې د تشريفاتو قطعې منسوبينو په خپلو اوږو لېږدوله، ملتيا وکړه.

خليلزاد د لوی کندهار مشرانو ته له طالبانو سره د خپلو خبرو په اړه معلومات ورکړل

د افغا سولې لپاره د امريکا ځانګړی استازی زلمي خليلزاد ورمه ورځ سې شنبه کندهار ته لاړ. خليلزاد په کندهار کې د لوی کندهار (کندهار، هلمند، زابل، ارزګان)، له قومي مشرانو او ولسي استازو سره وليدل. ښاغلي خليلزاد د لوی کندهار مشرانو ته د قطر په دوحه کې له طالبانو سره د خپلو خبرو او په هغو کې د شوي پرمختګ په اړه معلومات وړاندې کړل. خو د چارو کتونکي خوشال خليل وايي چې خليلزاد د لوی کندهار له مشرانو سره نه، بلکې د کندهار د ولايتي شورا د رييس سيد جان خاکرېزوال په شان کسانو سره کتلي دي. د خاکرېزوال په اړه ويل کېږي چې يو بې سواده زورواک دی چې د کرزي په ملاتړ د ولايتي شورا رييس ټاکل شوی دی. راپورونه وايي چې خليلزاد همدا راز په کندهار کې د طالبانو له مهمو قوماندانانو سره هم وليدل. ده پرون د افغانستان له ولسمشر، اجراييه رييس، د ولسمشر د دفتر رييس، د سولې د دارالانشا رييس، پخواني جهادي مشر عبدالرب رسول سياف او د بهرنيو چارو وزير سره وليدل. خليلزاد ورمه ورځ کندهار ته تر راتلو مخکې له د بهرنيو چارو له پخواني مرستيال حکمت خليل کرزي او د مالیې پخواني وزير عمرزاخېلوال سره وليدل. خليلزاد دا کتنې په قطر کې له طالبانو سره د شپږم پړاو خبرو په درشل کې کوي. دی به پاکستان ته هم لاړ شي.

اعلان وزارت اطلاعات و فرهنګ

تهیه و تدارک ۵ قلم اجناس تکنالوژی گسترش نشرات روزنامه‌های دولتی در پنج زون کشور (بلخ، ننگرهار، کندهار، هرات و پکتیا)

شماره داوطلبی MOIC/ATRA-1/G-9/NCB/98

آمریت تدارکات وزارت اطلاعات و فرهنگ از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید، تا درپروسه داوطلبی تهیه و تدارک ۵ قلم اجناس تکنالوژی گسترش نشرات روزنامه‌های دولتی در پنج زون کشور (بلخ، ننگرهار، کندهار، هرات و پکتیا) با شماره داوطلبی MOIC/ATRA-1/G-9/NCB/98 اشتراک نموده وسافت شرطنامه مربوط را از مدیریت عمومی تدارکات و ویب سایت www.npa.gov.af بدست آورده، آفرهای خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات طور سربسته ازتاریخ نشر اعلان الی زمان ضرب الاجل تسلیمی آفر که ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۲ تعیین گردیده است، به وزارت اطلاعات وفرهنگ واقع جاده قانون اساسی، آمریت تدارکات (مدیریت عمومی تدارکات منزل چهارم ارایه نمایند وآفرهای ناوقت رسیده والترنیتی قابل پذیرش نمی باشد

تضمین آفرصورت گرنتی بانک مبلغ 200,000.00 دو صد هزار افغانی بوده و جلسه آفرگشایی به تاریخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۲ ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر در آمریت تدارکات تدویر میگردد

نوت: داوطلبان محترم که سافت شرطنامه را از سایت اداره محترم تدارکات ملی دانلود می نماید درخواستی خویش را جهت ثبت به آمریت تدارکات، وزارت اطلاعات و فرهنگ ارسال نمایند در غیر آن آفر ارائه شده قابل اعتبار نخواهند بود.

ژمی ختم شو، خو لا هم د برېښنا پرچاوي...

نه‌شته، هره ورځ وداني او بازګوني جوړېږي، خو موږ ته څوک خبر نه‌راکوي چې ورته له وړاندې چمتووالی ونيسو دوهم دا چې په دومره موده که چې د برېښنا د پرچاوي ستونزه رامنځته شوې، له ازبکستانه افغانستان ته د برېښنا غځېدلي مزي د چنه غوري، شهاب‌الدين ولسواليو په چشمه شير سيمه کې د ناامنيو له امله پرې شوي، چې په دوو درېيو ورځو کې به دا ستونزه حل شي»

په ملکي ادارو کې د ښځو شمېر له ۲۷ سلنې پورته تللی

د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کميسيون رييس احمد نادر نادري، وايي، په تېر ۱۳۹۷ لمريز کال کې د دغه کميسيون د کړنو له امله د ملکي خدمتونو په ادارو کې د مامورينو د ګمارلو په برخه کې د پام وړ بدلون راغلی او اوس د لوړو رتبو بستونو په ګډون نږدې ټول بستونو ته مامورين د ازادې سيالۍ له لارې ګمارل کېږي. د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کميسيون د وينا له مخې تېرکال په ملکي ادارو کې د ښځو ونډه پنځه سلنه لوړه شوې ده. دا اداره په پام کې لري، چې په روان ۱۳۹۸ لمريز کال کې دا شمېر ۳۰ سلنې ته لوړ کړي. ښاغلي نادري ووېل، چې د ملکي خدمتونو په ادارو کې د مامورينو د ګمارلو په برخه کې پخواني فرهنګ بدلون ته اړتيا ده. هغه ووېل، دا ډول بدلون لپاره کار پيل شوی دی. احمد نادر نادري ووېل، په دې شمېر کې د لومړۍ او دويمې رتبې شاوخوا اوه سوه مامورينبستونه هم شامل دي. په افغانستان کې د ملکي خدمتونو د مامورينو د ګمارلو په بهير کې د شفافيت پر وړاندې د خپلوانو د پاللو، واسطې دود ترڅنګ، قومي اړيکې او د مامورينو د ګمارلې پر وخت بډې اخيستل هم د ګواښونو په توګه ګڼل کېږي. دا اداره په پام کې لري، چې په روان ۱۳۹۸ لمريز کال کې ۷ مخ

افغان حکومت د سولې له بين‌الافغاني...

شموليت ووېني، سلا مشورې روانې دي. نوموړي وايي: «د حکومت مشرانو د يو شمېر سياستوالو سره ليدنې کتنې او سلا مشورې پيل کړې چې څنګه کېدای شي دوی د سولې د خبرو لپاره په يو محور راټول شي. ده محورونه لکه د مسکو کنفرانس، د قطر د خبرو يا نورو ځايونو کې چې غونډې جوړېږي، دا جلا جلا محورونه يوې نتيجې ته نه‌رسېږي، څکه زموږ په نظر دا اجراييه په نه‌لري او حکومت په‌کې نه‌شته.» د اجراييه رياست د وياند مرستيال فريدون خوځون زياته کړه، چې د سولې لپاره د يو مشترک محور د رامنځته کولو په هڅو سربېره، حکومت د سولې د يو داسې مرکچي پلاوي پر جوړېدو هم کار کوي چې د ټولو افغانانو استازيتوب وکړي او ورته د منلو وړ وي، خو د ده پر وينا طالبانو ته داسې کومه پلمه په لاس ورنه‌شي چې يو ځل بيا له بين‌الافغاني خبرو څخه مخ واړوي. دا چې د داسې يو ټول شموله محور او همدارنګه د سولې د بين‌الافغاني خبرو لپاره د مرکچي پلاوي په اړه روانې سلا مشورې به کله نتيجې ته ورسېږي، ښاغلي خوځون ووېل: «په‌دې اړه به د حکومت مشران له نورو او ټولو مختلفو سياسي جهتونو سره، د مدني ټولنې له استازو سره، همدارنګه د ښځو له استازو سره وګورې او موږ هيله‌مند يو، چې ډېر ژر يو هم شموله مرکچي پلاوی اعلام شي او هم د ملي اجماع تر چتر لاندې يو واحد غږ د سولې لپاره پيدا کړو.» په کابل کې د بين‌الافغاني خبرو لپاره د مرکچي پلاوي او يو افغان شموله محور په جوړېدو دا سلا مشورې په‌داسې حال کې روانې دي، چې د افغان سولې لپاره د واشنګټن ځانګړي استازي زلمي خليل‌زاد په کابل کې د ملي يووالي د حکومت له مشرانو او نورو سياستوالو سره له ليدلو او سلا مشورو وروسته د سې شنبې په ورځ کندهار ته تللی و.

د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د جام منار د ساتنې لپاره پراخې...

متخصصانو تخنيکي پلاوی يو ځل بيا جام منار سروې کړی او وبې څېړي. هغه دغه راز د جام منار د لاېه امنيت د تامينولو په خاطر، په زياتو امکاناتو سره د امنيتي ځواکونو د زياتوالي غوښتنه وکړه. د غور والي ووېل چې زياتې ستونزې په هېواد کې د فرهنګي امکاناتو د کمزورتيا له پلوه رامنځته شوې او د دغو ستونزو د لرې کولو په خاطر بايد د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت بودجه د ملي دفاع وزارت له بودجې سره برابره وای او فرهنګ ته پاملرنه په زياتو برخو کې د ستونزو د لرې کولو سبب کېږي. هغه د موجودو ستونزو له په پام کې نيولو سره، د اطلاعاتو او فرهنګ له وزارت څخه وغوښتل چې د دغه ولايت تاريخي آبداتو او فرهنګي ميراثونو ته پاملرنه وشي. حسيني سايې د هغو غونډو په باب چې د تاريخي آبداتو په تېره بيا د غور ولايت د جام منار د ساتنې او ټينګښت په خاطر د دغه وزارت له خوا د يونسکو له پلاوي سره څخې يادې کړې، د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت سرپرستې څرګنده کړه، چې دغه وزارت د تاريخي په تېره بيا د خطر په حال کې آبداتو د ساتنې او ټينګښت په خاطر زياته پاملرنه او پرله پسې هلې ځلې کوي. د غور ولايت د جام منار په ۲۰۰۲ ميلادي کال کې د ملګروملتو سازمان د روزنيز، علمي او فرهنګي سازمان (يونسکو)، له خوا د نړۍ د فرهنګي ميراثونو په ليست کې ثبت شوی دی

د دولتي ورځپاڼو رييس: فريد احمد فرهنګ	۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰
مسؤول مدير: احمد زلمی شهباز	۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ / ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰
مسوول سکرتر: شېرمحمد نظري	۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵
ډيزاين: احمدشاه سخي	۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک: hewad1948@gmail.com

کتونکې ډله
- شاولي قرار
- سيديوسف (شريفي)
- رفيع الله رووفي
- محمديونس مايار
- مير مسجدي عزيزي
- حبيب الرحمن ابراهيمي

Farid Ahmad Farhang, Head of Govt. Dailies

Editor-in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078578

د ورځپاڼې د وېش څانګه
۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳ _ ۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷

چاپځای: د آزادۍ مطبعه

د ورځپاڼو وېب سايت: www.dailies.gov.af

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library